

Torsdagen den 28 september

Kl. 12.00–12.48
14.00–15.15

§ 1 Val av ledamöter och suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation

Val av 20 ledamöter och 20 suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation företogs.

Sedan de från valberedningen inkomna gemensamma listorna godkända av kammaren befanns följande personer valda till *ledamöter respektive suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation* till dess nytt val till delegationen förrättats under början av nästa riksmöte.

Ledamöter

Phia Andersson (S)
Hans Wallmark (M)
Pyyri Niemi (S)
Lars-Arne Staxäng (M))
Eva Sonidsson (S)
Richard Jomshof (SD)
Thomas Finnborg (M)
Peter Johnsson (S)
Staffan Danielsson (C)
Rasmus Ling (MP)
Lena Asplund (M)
Suzanne Svensson (S)
Aron Emilsson (SD)
Lars Tysklind (L)
Håkan Svenneling (V)
Maria Stockhaus (M)
Rikard Larsson (S)
Lennart Axelsson (S)
Robert Halef (KD)
Paula Bieler (SD)

Suppleanter

Emilia Töyrä (S)
Anna Kinberg Batra (M)
Lars Mejern Larsson (S)
Cecilia Widegren (M)
Per-Arne Håkansson (S)
Cassandra Sundin (SD)
Cecilie Tenfjord-Toftby (M)
Johan Andersson (S)
Daniel Bäckström (C)
Stina Bergström (MP)
Helena Bouveng (M)
Anna-Caren Säterberg (S)
Angelika Bengtsson (SD)
Nina Lundström (L)
Jonas Sjöstedt (V)
Pål Jonson (M)
Lawen Redar (S)
Anders Ygeman (S)
Roland Utbult (KD)
Dennis Dioukarev (SD)

§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2017/18:3

Till riksdagen

Interpellation 2017/18:3 Vapenpasset

av Boriana Åberg (M)

Interpellationen kommer inte hinna besvaras inom tidsfristen.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade arrangemang.

Interpellationen kommer att besvaras den 27 oktober 2017.

Stockholm den 25 september 2017

Justitiedepartementet

Morgan Johansson (S)

Enligt uppdrag

Johan Danelius

Expeditionschef

§ 3 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2017/18:4 och 5 till finansutskottet

2017/18:18 till utbildningsutskottet

*Svar på
interpellationer*

§ 4 Svar på interpellation 2016/17:576 om rikt- och gränsvärden för radon i Sverige

Anf. 1 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Roger Hedlund har frågat mig om jag avser att se över möjligheterna att minska radonnivåerna i bostäder utifrån den uppmaning som WHO ger i sin handbok.

Jag vill börja med att understryka att förekomsten av radon i bostäder är en viktig och angelägen fråga som regeringen tar på stort allvar. Radon uppskattas leda till ca 500 cancerfall per år i Sverige.

Boverket har också fastställt ett gränsvärde för radon på 200 becquerel per kubikmeter i nya byggnader. Även Folkhälsomyndigheten anger i sina allmänna råd ett riktvärde på 200 becquerel per kubikmeter, vilket avser bostäder, skolor, förskolor samt andra allmänna lokaler.

Boverket genomförde 2011 en konsekvensanalys av vad ett sänkt gränsvärde skulle medföra i Sverige för att minska antalet cancerfall och vilka kostnader det skulle medföra. Analysen visade att ca 1,3 miljoner boende skulle beröras och att kostnaderna för en sådan radonsanering skulle uppgå till 14–19 miljarder kronor. Boverkets bedömning var att kostnaderna skulle bli mycket höga om alla berörda bostäder skulle saneras, sett till det relativt låga antal cancerfall som skulle kunna förhindras.

När det gäller nybyggnation bedömde Boverket att knappt 5 000 människor varje år kommer att bo i nybyggda bostäder med en radonhalt högre än 100 becquerel per kubikmeter. En sänkning av gränsvärdet för nybyggda bostäder uppskattades leda till en minskning av antalet lungcancerfall med 0,15 fall.

Mot bakgrund av den stora risken med radon har det gjorts insatser för att minska exponeringen i bostäder. Det har kommit till uttryck bland annat genom det riktade bidrag till radonsanering som gick att söka fram till den 31 december 2014 och genom energideklarationerna där uppgifter om radonförekomst i fastigheten ingår som en uppgift. Energideklarationen blir på så sätt ett viktigt instrument för att synliggöra risken med radon och kan göra köparen av en byggnad uppmärksam på om en mätning har gjorts och vad mätningen visade i de fall den genomförts. För boende i småhus finns också möjlighet att få skattereduktion för arbetskostnader för radonsanering inom ramen för ROT-avdraget.

Men som jag ser det krävs ytterligare insatser för att minska antalet lungcancerfall i framtiden och säkra att radonhalterna i svenska bostäder minskas och hamnar under befintliga gränsvärden. Regeringen föreslår därför i budgetpropositionen för 2018 att ett bidrag för radonsanering ska återinföras. Det kommer att handla om 34 miljoner kronor för 2018. Sedan föreslås bidraget höjas enligt budgetpropositionen till 72 miljoner 2019 och de efterkommande åren. Exakt hur stödet ska utformas är ännu inte riktigt klart, utan vi får vänta på beslut i riksdagen. Sedan kommer ett arbete att ta fram och genomföra de detaljerade reglerna. Syftet är att återinföra ett sådant stöd och se till att det ges bred information. Skälet till att det tidigare stödet togs bort var egentligen att det inte användes så mycket. Men när man efterforskat bakgrunden kom det fram att det handlade om att informationen och kunskapen om stödet var dålig.

Anf. 2 ROGER HEDLUND (SD):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Jag är glad att regeringen efter att jag ställde min interpellation i juni har tagit fram åtgärder för att sänka radonhalterna i fler bostäder framöver.

Sverigedemokraterna stöder såklart återinförandet av bidraget för radonsanering tillsammans med det ROT-avdrag som ger bättre förutsättningar för att fler bostadsrättsägare, villaägare och andra kan sänka radonhalterna i sina bostäder.

Det visade sig att det var färre villaägare som valde att radonsanera när bidraget togs bort i december 2014. Därför är det glädjande att bidraget återinförs, som regeringen nu aviserar.

Jag påpekade i min interpellation, och statsrådet har upprepat här, att 500 cancerfall uppstår varje år på grund av höga radonhalter i bostäderna. Det är bra att både regeringen och Sverigedemokraterna ser hur viktig frågan är och tar den på allvar.

Det är också viktigt att vi och regeringen tillsammans bevakar den kommande handlingsplanen för att sänka radonhalterna i bostäderna och ser till att planen fungerar bra och att frågan inte släpps efter att radonbidraget har återinförts.

Jag är nöjd med det svar jag har fått. Vi delar åsikten att frågan är viktig, och regeringen återinför nu bidraget. Jag är därmed nöjd med svaret.

Anf. 3 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag får säga detsamma. Det är bra att Roger Hedlund engagerar sig i frågan. Det är en viktig fråga som berör många människor. Det är bra att vi är överens om att det krävs en ökad mängd åtgärder för att se till att minska antalet lungcancerfall i Sverige på grund av radon i inomhusmiljön.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.08 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 12.18 i väntan på att statsrådet Heléne Fritzon skulle infinna sig i kammaren för att lämna svar på interpellation 2016/17:580.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 12.18.

§ 5 Svar på interpellation 2016/17:580 om rekrytering av internationell kompetens

Anf. 4 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Herr talman! Sofia Fölster har frågat närings- och innovationsministern vilka initiativ han och regeringen ämnar ta för att förenkla för både små och stora företag att rekrytera och behålla utländska talanger.

Frågan har överlämnats till mig.

Inledningsvis vill jag säga att jag delar Sofia Fölsters uppfattning att det är avgörande för svensk konkurrenskraft att företag kan rekrytera medarbetare med rätt kompetens. För att svenska företag ska klara sin kompetensförsörjning måste det vara möjligt för svenska arbetsgivare att anställa arbetskraft från tredjeland då den kompetens som söks inte går att hitta i Sverige. Det är mot den bakgrunden problematiskt att handläggningstiderna för att erhålla arbetstillstånd har blivit så långa.

Regeringen har därför i regleringsbrevet för 2017 gett Migrationsverket i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur handläggning av både nya ärenden och förlängningar av arbetstillstånd kan förkortas betydligt. Migrationsverket avrapporterade uppdraget i februari, och regeringen följer nu noga myndighetens arbete med att genomföra handlingsplanen.

Handlingsplanen omfattar åtgärder inom flera områden, inklusive förbättrade rutiner och arbetssätt. Bland annat har man sedan den 2 maj utvecklat det existerande systemet för certifiering av arbetsgivare så att fler arbetsgivare ska kunna använda sig av systemet. I de fall en certifierad arbetsgivare vid ansökningstillfället kommer in med en komplett ansökan ska Migrationsverket enligt myndighetens handlingsplan fatta beslut inom

tio arbetsdagar vid förstagångsärenden och inom tjugo arbetsdagar vid förlängningsansökan.

De regler för arbetstillstånd som vi har i dag togs fram av den förra borgerliga regeringen. Reglerna leder i vissa fall, precis som Sofia Fölster påpekar, till orimliga konsekvenser. Regeringen anser att dagens situation, där arbetstagare riskerar utvisning på grund av mindre misstag från arbetsgivarens sida, är oacceptabel och drabbar både arbetstagare och seriösa arbetsgivare som försöker göra rätt. Det måste finnas en möjlighet att korrigera misstag så att arbetstagare får möjlighet att stanna och bidra med sin kompetens i svenska företag.

Regeringen lämnade därför den 22 juni en proposition om möjligheten att underlåta återkallelse när arbetsgivaren på eget initiativ har vidtagit rättelse. Propositionen baseras på det förslag som lagts fram i betänkandet *Stärkt ställning för arbetskraftsinvandrare på arbetsmarknaden*. Regeringen har även gått vidare och utreder en möjlighet att rätta mindre, icke uppsåtliga misstag efter det att Migrationsverket påpekat brister i villkoren under tillståndsperioderna. Utredaren ska lämna sina förslag senast den 31 december 2017.

Sammantaget syftar dessa åtgärder till att stärka kompetensförsörjningen för svenska företag och för Sverige som kunskapsnation. Detta är särskilt viktigt inom sektorer där det råder brist på spetskompetens. Ett välfungerande regelverk är ett av många instrument som kan bidra till en positiv utveckling i detta avseende.

Anf. 5 SOFIA FÖLSTER (M):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka ministern för svaret och även för att ministern delar min uppfattning att detta är en viktig fråga.

Jag skulle vilja börja i den här änden: Denna vecka har det larmats om ytterligare ett fall där en person blir utvisad på orimliga grunder. Det handlar om ett litet startup-bolag i techbranschen, Clipsource, med tio anställda, som liksom många små bolag är helt beroende av att få rätt kompetens – varje person är oerhört viktig.

En person i detta bolag, som har bott i Sverige i fyra år, har nu fått besked om utvisning. Skälet till detta visar sig vara att familjen bor i en tvåa, i stället för en trea. Det är alltså Migrationsverkets skäl för att denna familj, med tre små barn som är födda och uppvuxna i Sverige, ska utvisas.

Förutom att detta är uppslitande för familjen är det naturligtvis helt avgörande för företaget att personen får vara kvar. Detta är ett av många bolag som drabbas av denna problematik och som lika gärna skulle ha kunnat starta i eller flytta till något annat land. Dessa techstartups är väldigt rörliga och påverkas i stor utsträckning av de regler vi har i Sverige.

Det har under de senaste tre åren funnits många exempel på liknande fall. Tayyab blev ett stort fall, men det har funnits många fler – enskilda personer som har lidit oerhörd skada och blir utvisade på grund av små bagateller som leder till att deras arbetstillstånd rycks undan. Deras arbetsgivare har gjort något mindre fel, eller bedömningen kanske i slutändan var felaktig.

Under hela denna tid, ända sedan det larmades om dessa problem strax efter det att regeringen tillträdde, har regeringen skjutit frågan framför sig. Detta är oerhört olyckligt, tycker jag. Det finns olika problem som man

borde ha tagit tag i dag ett, när regeringen tillträdde. Men det har man alltså inte gjort.

Mycket av den problematik vi ser i dag beror inte på de regler vi har utan på en dom från 2015 som förändrade tolkningen av reglerna. Regeringen borde redan då direkt ha gjort något för att se till att utvisningarna av dessa nyckelpersoner stoppades. I stället tillsatte regeringen då en utredning i syfte att göra det svårare för arbetsgivare och öka regelkrånglet och regelbördan.

Först nu börjar man titta på den verkliga problematiken, det vill säga att människor som bor i Sverige, betalar skatt och gör rätt för sig och är helt avgörande för Sveriges konkurrenskraft faktiskt utvisas. Först nu börjar man tala om detta och lägger fram en proposition om en liten förändring, som bara rör några få personer och helt bygger på att arbetsgivaren själv märker att man gjort något fel och rättar till detta.

Därutöver kommer en ny utredning som ska lämna förslag i december, alltså tre och ett halvt år efter det att regeringen tillträdde.

Jag skulle vilja komma tillbaka till grundproblemet. Denna situation har vi nu. Familjer utvisas hela tiden. Företag blir på löpande band av med nyckelkompetens eller har inte möjlighet att rekrytera den spetskompetens man behöver.

Handläggningstiderna på Migrationsverket är ett stort problem. Certifieringen är ett annat. Stora företag har en enorm förtur, och små företag lämnas åt sidan.

Men det handlar inte bara om tolkningen av reglerna; det handlar också om reglerna i sig. Här saknas en kritisk hållning från regeringen. Tyvärr har man ofta försvarat de regler som leder till att människor utvisas på grunder som för vem som helst som tittar på detta utifrån verkar helt absurda: att man tjänar någon krona för lite eller liknande.

Anf. 6 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Kompetensförsörjning är en av de allra hetaste frågorna för många arbetsgivare i det konjunkturläge vi befinner oss i just nu. En del av behovet fylls med svenskar och en annan med utländska medborgare som kommer hit.

Frågan om arbetskraftsinvandring och talangrekrytering är, skulle jag säga, en av Sveriges mer kritiska och viktiga frågor på lite sikt. Det handlar för mig om att vi behöver fler duktiga personer som kommer till Sverige, dels för att vi aldrig kommer att kunna få en hundra procentig matchning, dels för att det i andra länder, både i Europa och på andra ställen, finns många riktigt duktiga personer.

Det är bra för Sverige och svenskt näringsliv att kunna locka fler av de talangfulla och duktiga personerna hit – som studenter eller forskare eller för att jobba i startup-företagen, eller för den delen investera egna pengar och starta företag i Sverige. Jag skulle säga att det nu är en stor politisk uppgift att fundera kring vad vi mer kan göra för att locka fler av dessa duktiga personer.

För knappt tio år sedan infördes nya regler för arbetskraftsinvandring, som i allt väsentligt har tjänat Sverige väldigt väl. Rättstillämpningen har senare ändrats på detta område, vilket, som Sofia Fölster har skrivit i sin interpellation, har fått rätt ohemula konsekvenser för arbetsgivare och inte minst för enskilda personer som har drabbats av detta. Det måste också

hanteras, och jag vet att det nu också tas initiativ direkt i socialförsäkringsutskottet för att hantera detta i riksdagen.

Men vi har också ett antal andra utmaningar. Handläggningstider är en sådan, herr talman. Det kan emellanåt gå ganska fort och ibland ta ganska lång tid, men många vittnar om att det ofta är så att man inte vet. Det kan gå fort, men det kan också ta väldigt lång tid. Det i sig skapar en stor osäkerhet. Om man sitter på det nystartade företaget och inte vet om den spännande, duktiga medarbetaren kan få sitt arbets- och uppehållstillstånd om en vecka, en månad eller sex månader, vågar man då skriva på anställningskontraktet?

Detta är direkt dåligt för Sverige, när vi samtidigt ser att det alltmer blir en kamp om talanger och duktiga personer inom forskning, företagande och andra områden. Detta måste på olika sätt stoppas. Migrationsverket har, som ministern påpekar, vidtagit ett antal åtgärder. Jag tycker dock inte riktigt att de fullt ut råder bot på den osäkerhet som finns i dag.

Vi har från Moderaternas sida sagt att uppehålls- och arbetstillstånd borde beviljas inom 30 dagar, gärna mindre. Vi har sagt att vi är beredda att öronmärka förvaltningsanslaget till Migrationsverket för att nå dithän. Om det inte funkar är vi till och med beredda att överväga att flytta detta till en annan myndighet, såsom Skatteverket, eftersom det är så viktigt att det funkar. Vad är ministern och regeringen beredda att vidta för ytterligare åtgärder för att undvika dessa olikheter i handläggningen?

En annan sak bortom detta är administrationen när man de facto kommer till Sverige. Vi har fyra magiska siffror i form av personnummer eller samordningsnummer. Många, både européer och utomeuropéer, vittnar om att det kan ta tid i administrationen.

Från Moderaternas sida har vi föreslagit att man ska införa ett slags one-stop-shop, där man samordnar myndigheter, Försäkringskassan, Skatteverket och andra, för att det snabbt ska kunna hanteras både fysiskt och elektroniskt, så att man får de magiska siffrorna och kan komma in. Då kan arbetsgivaren dra av A-skatten, och man kan göra jämkningar och så vidare. Är regeringen beredd att införa en one-stop-shop i enlighet med Moderaternas förslag?

Sedan hoppas jag senare i diskussionen få återkomma till ett antal andra väsentliga frågor, till exempel att vi år 2014 införde liberalare regler för studenter och forskare. Jag tycker att det är dags att följa upp detta och se om det är dags att vidta fler åtgärder för att få fler av dem att stanna i Sverige. Jag tycker att man borde ta en diskussion om dem som kommer hit för att investera pengar och starta företag. Jag hoppas att vi kan prata mer om det senare i debatten.

Anf. 7 Statsrådet HELENE FRITZON (S):

Herr talman! Tack för viktiga inlägg! Vi är nog på alla sätt överens om att frågan om rekrytering av internationell kompetens och arbetstillstånd för arbetskraft från tredjeland är såväl en näringspolitisk fråga som en fråga om Migrationsverkets prövning.

Jag ska inte kommentera enskilda fall, enskilda företag eller enskilda utvisningar. Mitt uppdrag är att redovisa det arbete som regeringen gör för att nå framgång så långt det är möjligt för att vi ska kunna attrahera kompetens och vara konkurrenskraftiga på en internationell marknad för våra företag.

Prot. 2017/18:12
28 september

Svar på
interpellationer

Regeringen presenterade en proposition före sommaren, men den baserades på ett förslag som hade lämnats av en utredning i ett betänkande precis i början av mandatperioden. Den gjordes för att belysa och komma till rätta med de brister som då fanns i lagstiftningen. Det gällde en möjlighet att avstå från återkallelse av uppehållstillstånd när arbetsgivaren självmant har avhjälpt brister.

Enkelt uttryckt var uppdraget att ge arbetsgivaren en möjlighet att själv rätta till brister innan ansökan går vidare för beslut. Jag tror att vi är många som har tyckt att det är orimligt att varje litet misstag på det här sättet har lett till att arbetstagare utvisas.

Regeringen har också som ett nästa steg mycket snabbt öppnat för att arbetsgivare också ska kunna rätta till brister även efter att Migrationsverket har påtalat dem. Därför tillsattes också en utredning som nu vid årsskiftet ska lämna sitt betänkande.

Precis som antyddes här av Lars Hjälmered har det väckts en motion av de borgerliga partierna som jag har tagit del av. Alldeles nyss har jag också blivit informerad om att den har blivit upptagen till behandling i socialförsäkringsutskottet.

Ambitionen att man vill komma snabbare fram är positiv, och det kan innebära en snabbare beredning. Men det måste ske i två steg från regeringens sida. Det måste finnas ett komplett beredningsunderlag som stöder det förslag som vi vill komma åt. Det skulle den här utredningen förhoppningsvis komma att svara på. Därför finns det förberedelser för ytterligare en kompletterande proposition.

Nu får vi invänta motsvarande beredning i riksdagen för att se om vi når framgång i sakfrågan. Jag noterar att det finns bred samsyn i riksdagen och ser fram emot att regelverket nu förändras i positiv riktning, så att vi för både arbetsgivare och arbetstagare kan uppnå en mer tillfredsställande ordning.

Anf. 8 SOFIA FÖLSTER (M):

Herr talman! Jag skulle vilja tacka ministern för det svaret. Men jag vill komma tillbaka till att jag inte tycker att det här räcker. Fortfarande har jag inte fått svar på några av de frågor jag har ställt till ministern. Jag tänkte ta de frågorna igen och hoppas på att jag kan få ett tydligt svar.

Även om vår följdmotion är en förbättring av den proposition som kom är det bara ett litet steg i rätt riktning. Det finns många andra problem, bland annat kopplat till det fall som jag tog som ett exempel. Det exemplifierar hur många familjer har det som har blivit utvisade eller är på väg mot utvisning trots att de betalar skatt och gör rätt för sig.

En fråga rör helhetsbedömning. Vi har sedan länge haft förslag om att Migrationsverket borde kunna göra en egen helhetsbedömning i de fall det finns vissa väldigt små avvikelser från reglerna. Det kan handla om att man har tjänat några kronor för lite eller, som i det fall jag berättade om, att man bor i en tvåa i stället för i en trea. Eller man kanske har varit lite sen med en försäkring eller liknande. Då borde Migrationsverket kunna göra en helhetsbedömning av det enskilda fallet. Detta har regeringen inte följt upp, och man har inte lagt proposition om det.

En annan fråga är reglerna i sig. Många gånger är det helt orimligt med de gränser som har satts. Hur kan det finnas en gräns som innebär att det inte är okej för en familj att bo i en tvåa? Hur kan det finnas en gräns som

säger att det inte räcker med att man tjänar ett visst antal kronor per år utan också per månad? Det finns personer som vittnar om att man hamnar under gränsen för vad som är okej om man tar semester. Vi har regler av denna typ som är oerhört byråkratiska och krångliga. De försätter både företag och enskilda individer i en situation som är helt orimlig.

Självklart ska man kunna försörja sig, och självklart måste det finnas någon typ av grundkrav. Men de regler vi har i dag är byråkratiska och krångliga och sätter käppar i hjulet för människor och företag.

Den tredje frågan gäller handläggningstider, som jag också tog upp i interpellationen. Ministern redovisar en dialog med Migrationsverket. Vi har framfört mycket tydligare förslag. Kommer regeringen att införa en gräns för hur lång tid det ska få ta att behandla de här fallen? Det skulle jag vilja ha klart svar på.

Den sista frågan, som kanske blir lite mer framåtblickande, rör den minister jag ställde interpellationen till, nämligen Mikael Damberg. Han har varit en av de personer i Socialdemokraterna som har drivit att reglerna inte ska lättas för personer som gör rätt för sig utan faktiskt skärpas. Mikael Damberg säger till exempel att det inte är rimligt att lagen om arbetskraftsinvandring likställer städare med ingenjörer. Han driver alltså en linje där man ska göra skillnad på olika yrkesgrupper och människor. Det handlar om grupper som nettobidrar till skattekassan och inte kostar samhället en krona.

Denna sista fråga blir därför den viktigaste. Vad man gör är en sak; vad man lovar att göra är en annan. Det oroar mig med en retorik om att man ska gå tillbaka till ett system där man politiskt bestämmer vilka yrkesgrupper som får arbetskraftsinvandra och vilka som inte får det. Är detta en uppfattning som ministern delar, och är detta något som regeringen kommer att gå till val på?

Anf. 9 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Först vill jag ta upp detta med principerna. Jag skulle bara vilja poängtera hur viktigt det är för Sverige att vi fortsätter att vidareutveckla de här reglerna och ser hur vi på olika sätt kan attrahera duktiga människor – studenter, forskare, investerare och medarbetare i offentlig sektor och privat näringsliv. Det är ju därför vi från Moderaterna med emfas driver de här frågorna och har gjort det under många år.

Det finns ett par frågor jag skulle vilja ta upp. Den första handlar om detta med handläggningstider. I mitt första inlägg tog jag upp åtgärder som man kan vidta, till exempel att sätta upp ett slags servicegaranti om att handläggningen i normalfallet inte ska ta mer än ett bestämt antal dagar eller veckor. Är ministern eller regeringen beredd att ställa något sådant krav på Migrationsverket? Är man beredd att sätta tryck bakom detta genom att till exempel öronmärka en del av förvaltningsanslaget? Om detta inte funkar, är ni då beredda att lyfta ansvaret till en annan myndighet? Utgångspunkten måste vara att få detta att fungera, vilket det ju inte har gjort under de senaste åren.

Så kommer jag till det andra. Jag nämnde förslaget om så kallad one-stop-shop, alltså att man enkelt ska kunna skrivas in hos både Försäkringskassan och Skatteverket. Ibland kan detta ställa till en del problem för både européer och utomeuropéer.

Är regeringen beredd att vidta några åtgärder på det området för att underlätta för människor att få de fyra magiska siffror som gör att de är inne i de svenska systemen och kan få bankkonto, A-skatt, jämkning och hela baletten?

Herr talman! Det tredje jag vill lyfta handlar om framtidsfrågorna, om jag får kalla dem för det. Det gäller alltså det som ligger bortom dagens diskussion. Är regeringen beredd att föra någon diskussion om att följa upp 2014 års lag som gäller studenter och forskare och se om det finns skäl att vidta ytterligare åtgärder för att vi ska få fler duktiga utomeuropeiska studenter och forskare att stanna i landet? Är regeringen beredd att vidta åtgärder för att underlätta och för att liberalisera reglerna för dem som vill komma till Sverige för att starta företag respektive investera pengar?

Anf. 10 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Herr talman! Jag börjar med att vända mig till Sofia Fölster. Vi är överens om det som du uppfattar som krångliga regler utifrån den borgerliga regeringens tidigare lagstiftning. Det är delar som vi nu tar på allvar och försöker åtgärda, dels med den proposition och det förslag som ligger, dels med den utredning som är tillsatt.

Sedan gäller det de övriga frågorna, framför allt den om handläggningstider som debattörerna har framfört. Detta ger mig ett utmärkt tillfälle att tydliggöra hur handläggningstiderna ser ut. Det finns ett regeringsuppdrag om att Migrationsverket ska korta handläggningstiderna. Man refererar ofta till ett genomsnitt av handläggningstiderna, och då förstår jag att det låter som att de är väldigt långa. Man kan bryta ned detta och exkludera ett antal förklarliga grupper ur systemet och till exempel se vad handläggningstiden är för arbetstagare specifikt. Den är betydligt kortare. Sedan kan man titta på de ansökningar vi har som ingår i Migrationsverkets certifieringssystem där företagens löner och villkor är goda och där företagens trovärdighet är enkel att bedöma – de hanteras skyndsamt på Migrationsverket. Där har vi faktiskt kortat handläggningstiderna. Inom certifieringssystemet är de nu nere på 17 dagar. I den gruppen återfinner man bland annat 80 procent av alla ansökningar som rör it-specialister. Det är en grupp som vi självklart ofta lyfter fram och som vi tycker är viktig för att vi ska ha ett konkurrenskraftigt näringsliv.

När det gäller de ärenden där det finns brister i fråga om löner och övriga villkor – eller där de rent av är oklara – tar det betydligt längre tid. Då kan man komma upp i månader i handläggningstider. Jag har naturligtvis en hög ambition att vi i och med det uppdrag vi har gett också ska korta dessa. Men jag vill med detta säga att det finns skäl till att det ska ta längre tid att handlägga vissa ärenden. Det finns anledning att ha en hög ambition när det gäller att det ska vara goda villkor och löner.

Det bollas ett antal moderata förslag. Den debatten är viktig, och den är intressant. Det ger mig anledning att peka på att regeringen arbetar med en rad olika åtgärder för att stärka ett konkurrenskraftigt näringsliv. Det handlar om att säkerställa att vi har ett väl fungerande regelverk och en politik som stöder och stimulerar innovation, forskning och utveckling. Det sker inte minst genom vår näringsminister Mikael Damberg.

För den myndighet som ansvarar för arbetstillstånden har vi uppdraget att det ska vara mer effektivt och att man ska fortsätta med ett utvecklingsarbete. Därutöver har regeringen vidtagit en rad åtgärder för utländsk kompetens i Sverige, och vi satsar brett på att förbättra tillgången till rätt kompetens och på att förbättra matchningen.

Jag vill gärna nämna den omfattande satsningen på tiotusentals utbildningsplatser i Kunskapslyftet, validering av nyanländas kompetens och erfarenheter, kompletterande utbildningar och den dialog som statsministern har inlett med arbetsmarknadens parter och branscher för att föra fördjupade samtal om kompetensförsörjning generellt och de utbildningssatsningar som nu ska utformas.

Det är viktigt att se en helhet i detta och se att det finns en rad olika politiska åtgärder för att stärka Sveriges konkurrensstyrkor i näringslivet.

Anf. 11 SOFIA FÖLSTER (M):

Herr talman! Jag skulle vilja komma tillbaka till det jag började med, det vill säga att denna fråga är en av de frågor som kanske berör människor och familjer allra starkast. Om vi inte hanterar denna fråga på rätt sätt kommer människor att fortsätta att utvisas. Familjer kommer att fortsätta att slitas upp. Barn som är födda här och har gått på dagis här kommer att skickas härifrån. Det är alltså den verklighet vi står inför. Det är så allvarlig denna fråga är.

Men det är också så att vår konkurrenskraft är helt avgörande för att vi ska kunna ha ett bra startup-klimat. Ett bra startup-klimat för startups och småföretagare förutsätter bra regler för arbetskraftsinvandring. Startups och småföretag räknas alltså inte till de bolag som certifieras av Migrationsverket. Det är viktigt att komma ihåg.

Det finns oerhört mycket som behöver göras, mycket mer än vad regeringen har tagit initiativ till. Det behövs helhetsbedömningar på Migrationsverket. Det behövs kortare handläggningstider. Det behövs framför allt förändrade regler. Här tror inte jag att den utredning som finns räcker, även om jag hoppas det. Jag hoppas att denna debatt har kunnat ge några inspel. Men jag är oerhört oroad över bland annat de synpunkter som Mikael Damberg har fört fram, tillsammans med andra företrädare för socialdemokratin. Man vill gå tillbaka till ett system som var betydligt skarpare och där det var svårare för människor att komma hit än innan den förra borgerliga regeringen trädde till. Man vill gå tillbaka till ett system där man gör skillnad på olika yrkesgrupper, där man gör skillnad på olika människor och där man politiskt ska bestämma att vissa yrkesgrupper inte ska få komma hit.

Det är en enorm inskränkning av de arbetskraftinvandringsregler vi har nu. Det är en enorm förändring jämfört med de regler vi har i dag. Den frågan har inte ministern svarat på. Det gör mig orolig. Jag vill skicka med att jag hoppas att regeringen fortsätter att gå i en riktning där man underlättar för människor och inte inskränker ännu mer.

Anf. 12 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S):

Herr talman! Jag vill tacka Sofia Fölster men också Lars Hjalmered för debatten. Jag tror att det är viktigt och ser ett stort värde i att vi i Sverige tillsammans skapar goda förutsättningar att rekrytera just internationell

kompetens. Jag är för min och för regeringens del glad över att kunna konstatera detta: Även om det finns frågor som vi diskuterar utifrån olika partiuppfattningar finns det i Sveriges riksdag en samsyn om hur viktigt det är för vårt land och för vårt näringsliv att vi har de bästa förutsättningar att rekrytera medarbetare med rätt kompetens från tredjeländ. Inte sällan är det faktiskt spetskompetens, vilket jag också har hört i era inlägg.

Jag ser också att det finns goda förutsättningar att vi ska komma överens om vilka ändringar som krävs, och vi kommer att ha en beredning här i riksdagen under hösten. Jag har varit tydlig i mitt inlägg – och det överensstämmer med Sofia Fölsters inlägg – med att regeringen har gett ett uppdrag. Den myndighet som ansvarar för arbetstillstånden har ett uppdrag att fortsätta utvecklingsarbetet, utveckla certifieringen, öka effektiviteten och korta handläggningstiderna. Det innebär att vi på det sättet förenklar och underlättar i våra regler för rekrytering av internationell kompetens.

Sedan ska det sägas att detta kombineras med en prövning som har att göra med uppehållstillstånd och så vidare. Det är viktigt att det får fortgå professionellt.

Jag vill avslutningsvis understryka värdet av att man med regelverket klarar balansen. Det handlar om att uppnå en skyndsam hantering men också om värdet av att vi har goda villkor på arbetsmarknaden och motverkar missbruk på arbetsmarknaden.

Med det, herr talman, tackar jag för en konstruktiv debatt och hoppas att vi i det fortsatta arbetet förbättrar reglerna för arbetskraftsinvandring.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.48 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

Frågestund

§ 6 Frågestund

Anf. 13 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av närings- och innovationsminister Mikael Damberg, statsrådet Per Bolund, statsrådet Ardalan Shekarabi och statsrådet Peter Eriksson. Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning.

Anf. 14 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Peter Eriksson. För en vecka sedan kunde vi läsa att regeringen skjuter upp införandet av en ny postlag. Det är förstås olyckligt i ett läge då många människor upplever att posten inte alltid är att lita på, att breven inte kommer fram i tid och att breven ibland inte kommer fram över huvud taget.

Regeringen behöver lösa allvarliga kvalitetsproblem. Då krävs förstås att regeringen styr bolaget bättre. Det handlar också om att ge Posten rätt förutsättningar och verktyg i en värld som blir alltmer digital och där brev-volymnerna minskar.

Det behövs därför ett uppdaterat regelverk som säkrar en god och pålitlig postservice i hela landet. När kommer vi att kunna se en ny postlag läggas fram av regeringen? När ska människor åter kunna lita på att posten kommer fram?

Anf. 15 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag tackar för Jessica Rosencrantz fråga. Jag är glad att vi från oppositionen får höra att det är viktigt med en ny postlag. Det är alldeles uppenbart att förändringar krävs för att vi ska kunna få mer långsiktiga förutsättningar att bedriva en bra postservice i hela landet. Så är ju fallet inte nu.

Bristerna är alltför stora, och så har det varit under en ganska lång tid. Jag kommer dock att föreslå en förändring av postlagen och räknar med att den ska komma inom kort.

Anf. 16 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret! Både opposition och regering delar oron och ser att någonting förstås behöver göras. Av det som statsrådet har tagit upp i medierna förstår jag att det pågår en del samtal med den danska sidan.

Icke desto mindre är frågan hur länge vi kan vänta i Sverige med att ställa om vårt eget system. Vi vill ju inte gå samma väg till mötes som Danmark har gjort med ytterligare stora kvalitetsproblem. Kan statsrådet säga någonting om tidsaspekten för den nya postlagen?

Anf. 17 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Det här handlar om olika saker. Först gäller det förhandlingarna som pågår om Postnord liksom relationerna mellan de svenska och danska delarna. Vi vet att digitaliseringen har påskyndats väldigt snabbt i Danmark, vilket har gett helt andra förutsättningar att bedriva postverksamhet. Det har i sin tur påverkat företaget Postnord. Vi har hamnat i förhandlingar om hur företaget ska kunna fortsätta framöver.

Jag försöker hålla isär denna fråga från hur vi ska organisera Posten i Sverige. Vad gäller det bereder vi just nu en förändring, och den kommer så snabbt som möjligt.

Anf. 18 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Herr talman! Sverige utvecklas just nu starkt. Detta kan vi se med egna ögon om vi tittar på det stora antal lyftkranar som reser sig i städer och orter runt om i landet. Det är en klassisk bild av tillväxt.

Den starka utvecklingen bekräftas också av fakta från Konjunkturinstitutets senaste rapport. För sjätte månaden i rad är tillväxten starkare än vad som anses normalt. Framför allt sticker tillverkningsindustrins uppsving ut. Synen på läget är ljust på en bred front, och industrins delbranscher rapporterar om ett starkt eller mycket starkt läge. Också hushållen ser ljust på framtiden.

Förutom Konjunkturinstitutet finns även andra mätningar på senare tid som visar samma situation. Tillväxtverkets rapport *Företagens villkor och verklighet 2017* visar att sju av tio företag har ambitioner att växa.

Mitt i allt detta hoppfulla och starka uppstår samtidigt frågan: Vad ser ministern som de stora utmaningarna framöver för att bygga vidare på den gynnsamma utveckling som vi har just nu?

Anf. 19 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Tack, Per-Arne Håkansson, för frågan! Vi är inne i ett väldigt gynnsamt konjunkturläge. Det finns en stark efterfrågan i ekonomin hos små företag och glädjande även hos den starka svenska tillverkningsindustrin.

Faktum är att den svenska tillverkningsindustrin inte har varit så här optimistisk sedan 90-talet. Det har inte gjorts så här stora investeringar sedan finanskrisen. Detta påverkar jobb och utveckling i hela landet, och det drar Sveriges ekonomi framåt.

Om man tittar på de analyser som har kommit, både *Företagens villkor och verklighet 2017* och Småföretagarbarometern, ser man tydligt att det största tillväxthindret för företag i Sverige i dag är kompetensförsörjning. Därför är det glädjande att regeringen sätter in stöten just där med ett enormt kunskapslyft. Vi satsar på yrkesutbildningar, yrkesvux, yrkeshögskola och även andra utbildningar som lämpar sig för näringslivets behov. Detta är den största och smartaste tillväxtpolitiken som vi kan ha just nu.

Anf. 20 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Herr talman! Tack för svaret!

Kopplingen mellan tillväxt, utbildning och jobb är en viktig del av detta. Kunskap och kvalitet är vårt starkaste vapen för att konkurrera med omvärlden.

Samverkan lyfts upp som en viktig framgångsfaktor i arbetet med att nå fram med den smarta industrin, automatiseringen och digitaliseringen. Finns det enligt ministern behov av ytterligare insatser för att kraftsamla kring detta så att svensk industri utvecklas på detta område?

Herr talman! Först och främst krävs mer samverkan när det gäller utbildning. Utbildningssystemet och näringslivet har stått för långt ifrån varandra. Det är därför vi satsar så mycket på yrkeshögskola. Dessa utbildningar är nämligen mycket integrerade i näringslivet. Vi vill även se mer av yrkesvux så att vuxenutbildningen knyts närmare arbetsmarknaden.

Det handlar också om samverkan om digitalisering. Vi har satt upp målet att nå tusen små och medelstora företag med hjälp till att ställa om i digitalisering. I den budget som regeringen nu har lagt fram går vi vidare med ett automationsprogram för att hjälpa små och medelstora företag att kunna satsa mer på robotar och automatisering och därmed driva utvecklingen vidare.

En hållbar konsumtion

Anf. 22 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! I FN:s generalförsamling ökade Donald Trumps tal tomt när det gäller klimatet, trots de naturkatastrofer som följer i klimatförändringarnas spår i just hans USA. I dessa tider då ett av världens mäktigaste länder, som tidigare faktiskt hade klivit på för att anta klimatutmaningen, sviker är det viktigare än någonsin att ett land som Sverige är ett föredöme.

I den senaste budgeten presenterades en rad satsningar på klimat och skydd av värdefull natur. Ett annat område som är minst lika viktigt att arbeta med är konsumtionen. Det gäller inte bara fossila bränslen i de bilar som vi använder utan även varor. Hur ställer vi om till en mer hållbar konsumtion? Jag vill höra vilka åtgärder Per Bolund har för att uppnå detta.

Anf. 23 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Tack för en väldigt viktig fråga! När vi mäter de utsläpp som sker bara inom vårt eget land ser vi att vi har lyckats minska dem genom en aktiv klimat- och miljöpolitik under lång tid. Vi kan dock se att konsumtionsrelaterade utsläpp däremot under tid har ökat. Detta gäller utsläpp som sker på grund av svensk konsumtion, även i andra länder.

Denna utveckling måste vi såklart vända för att nå Parismålet och de globala hållbarhetsmålen. Regeringen har därför satt igång ett arbete med en strategi för hållbar konsumtion. Vi har följt upp den med aktiva åtgärder, till exempel genom att sänka moms på reparationer. Vi inför alltså ett REP-avdrag i hemmen då man reparerar sin kyl, frys eller spis i stället för att slänga och köpa nytt.

Vi fortsätter att uppmuntra mer hållbar konsumtion, till exempel upplevelsenäringen. Vi gör en stor kultursatsning, som verkligen är en form av hållbar konsumtion.

Steg för steg vidtar regeringen åtgärder för att stärka den mer hållbara konsumtionen. De är viktiga för att skapa en hållbar värld i framtiden.

Anf. 24 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Det finns ett annat område som är viktigt. Statsrådet lyfte upp frågan om reparationer. Men det handlar också om att produkter ska hålla längre från början, inte tillverkas bara för att slitas och slängas.

Har regeringen vidtagit åtgärder eller kommer regeringen att vidta åtgärder i Sverige och i EU-samarbetet, där en del av detta regleras, för att driva på för mer hållbara produkter?

Anf. 25 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Även det här är ett viktigt område för att få en mer hållbar konsumtion. Det behövs åtgärder både internationellt och i Sverige.

Inom EU driver Sverige på för att se över ekodesigndirektivet i fråga om att utforma produkter så att de håller över tid, är energieffektiva och miljösmapta. I Sverige försöker vi uppmuntra företag att hitta nya affärsmodeller där man bygger in ökad hållbarhet som en fördel, till exempel bilpooler i stället för att äga en egen bil eller att leasa ut produkter. Det ger incitament för att få fram produkter som håller över tid.

Familjehemsplacering av ensamkommande barn

Anf. 26 CHRISTINA ÖRNEBJÄR (L):

Herr talman! Det här blir en allmänpolitisk fråga till statsrådet Damberg.

Det finns just nu en stor generation unga som växer upp i samhällets vård, ofta i boenden. På läktaren sitter Martin. Han kom som ensamkommande hit för tre år sedan och har varit med mig i riksdagen i en vecka. Han bodde först i boende, men nu bor han i ett familjehem.

Martin drömmer själv om att så småningom bli pappa – en lika fin pappa som den han har mött i sitt familjehem. Det han önskar är att hans kompisar som bor i boenden också ska få den möjligheten.

Vi vet att de unga som växer upp i boenden inte har samma möjligheter och inte får samma chanser som de som bor i familjehem. Det går helt enkelt bättre för familjehemsbarnen än för dem i boenden. Det handlar om allt från fredagsmys till att få stöd i att plugga. Martins och min fråga är helt enkelt: Vad gör regeringen för att fler unga ska få möjlighet att växa upp i en familj i stället för i ett boende?

Anf. 27 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Tack för frågan!

En av de stora utmaningar vi har i Sverige är att verkligen ta vara på alla, inte minst barn och ungdomar, som har kommit till vårt land de senaste åren och att ge dem de bästa förutsättningarna att snabbt komma in i samhället.

Nu vet vi att det är en ansträngd situation. Alla kommer inte att få plats i familjer utan en del kommer att hamna i särskilda boenden eller olika former av anpassade boenden. Då gäller det att det finns bra förutsättningar där också, att skolan fungerar, att det finns tillräckligt mycket stöd, att so-

cialtjänsten kan sätta in stöd om det är jobbigt. Sedan finns också föreningslivet. Vi ska inte underskatta den ideella sektorn, idrottsrörelsen eller kultursektorn, för att få vänner och känna stöd.

Vi står inför en samhällsutmaning tillsammans. Den här regeringen har bestämt sig för att ge inte minst kommuner och landsting bästa möjliga förutsättningar att klara situationen. Det är därför vi tillskjuter mycket resurser så att kommuner, inte minst de som har tagit ett stort ansvar, ska ha bra resurser att jobba med.

Anf. 28 CHRISTINA ÖRNEBJÄR (L):

Herr talman! Tack för svaret! Det är svårt att inte hålla med om att det är precis så vi ska jobba i civilsamhället.

Den här utmaningen har funnits länge. Det är inte så att det har blivit en brist på boenden precis nu, utan utmaningen har funnits länge.

Vi från Liberalerna och jag vill se en större samverkan mellan socialtjänst, skola och familjehem. Skolfam är ett lysande exempel.

Vad händer med denna generation som växer upp på boenden när de själva blir föräldrar, när de själva så småningom får barn? Förälder är ingenting man bara blir utan det är något man lär sig. Det är också en fråga vi behöver ta till vara.

Anf. 29 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Här vill jag igen tacka för engagemanget. Denna fråga berör många av oss mycket och djupt. Det här kan inte heller bara vara en fråga för samhället, utan det här är också en fråga för oss som människor. Det handlar om att ställa upp för dem som har kommit till Sverige och göra det vi kan för att ge en plats, visa hur det går till i Sverige och ge stöd i arbetet.

Mycket av detta arbete måste ske lokalt. Det kan inte dirigeras centralt uppifrån. Det krävs lokalt engagemang och resurser ute i Sveriges kommuner.

Nedtrappning av ränteavdragen för bolån

Anf. 30 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Hushållens bolåneskuld har ökat kraftigt. En bidragande orsak är ränteavdragen för bolån, som har drivit på bostadspriser och indirekt fungerat som en subvention av bankerna.

Samtidigt har ränteavdragen historiskt sett bidragit till att hushåll utan stora kapitaltillgångar har kunnat köpa och äga en bostad. Det senare förhållandet kanske inte riktigt gäller längre när myndigheter som en följd av skenande bopriser och skuldsättning lagt restriktioner på hushåll i form av amorteringskrav och kapitalkrav. Det har lett till att allt fler hushåll med stabila inkomster inte kan komma in på ägd bostadsmarknad utan är hänvisade till över tid betydligt dyrare bostadsrätter.

Kristdemokraternas slutsats av detta är att det är dags att påbörja en långsam avtrappning av ränteavdragen under förutsättning att statens ökade intäkter går tillbaka till hushållssektorn, samtidigt som vi genomför reformer för att fler med stabila inkomster ska kunna äga sitt boende.

Regeringen har haft lite svårt att presentera en samlad syn på detta. Jag skulle vilja höra statsrådet Dambergs syn på frågan.

Anf. 31 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Det är väl ingen hemlighet att regeringen inte har något förslag i budgeten om avtrappade ränteavdrag. Det kan vem som helst läsa sig till.

Däremot är nog alla överens om att ingen heller kan säga att detta inte kan behöva göras. Vi följer situationen över tid med stor omsorg. Inte minst Per Bolund som ansvarar för en del av dessa frågor i regeringen följer frågan om stabilitet med stort allvar.

Vi utesluter inga åtgärder för att värna stabiliteten i det svenska systemet, och inte minst se till att priserna inte drar iväg.

Bostäder har de senaste åren inte varit billiga att köpa, och de familjer som har tecknat sig för stora lån har gjort det med vissa förutsättningar. Att göra förändringar i systemet kan få stora konsekvenser för prisbildningen eller för enskilda hushålls ekonomi. Det är viktigt för oss i regeringen att även ta de frågorna på allvar.

Anf. 32 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Anledningen till att jag ställer frågan till statsrådet är att det låter lite olika från olika regeringsföreträdare – från bostadsministern, från finansmarknadsministern och från finansministern. De har i dag fått frågan med anledning av att IMF har pekat på detta. Frågan beskrivs som helt hypotetisk, och det sägs att det inte finns någon som helst process.

Jag är glad att statsrådet öppnar lite grann för en nedtrappning. Är regeringen beredd att ingå en bred överenskommelse där man värnar hushållens ekonomi samtidigt som man påbörjar en nedtrappning?

Anf. 33 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Jag kan glädja oppositionen med att regeringen verkligen har lagt fram ett förslag på riksdagens bord som värnar hushållen. Vi sänker skatten rejält för landets pensionärer, och vi gör en riktad satsning på de fattigaste pensionärerna. Vi höjer barnbidraget och studiebidraget. När det går bra för svensk ekonomi ska stora grupper känna av det. Där är vi överens.

Erkännande av de irakiska kurdernas självständighet

Anf. 34 MARKUS WIECHEL (SD):

Herr talman! Min fråga är av allmänpolitisk karaktär och rör kurdernas självständighet i Irak.

Trots det första delningsavtalet som undertecknades i Sèvres 1920 efter första världskriget och trots löften om ett eget land från bland annat USA, Frankrike och England har kurderna ännu inte fått sin självständighet. Det är i dag världens största etniska grupp utan ett eget land.

I måndags fick de irakiska kurderna som sedan 2005 styr en erkänd autonom region i landet, KRG-regionen, äntligen rösta om sin självständighet. Utgången blev inte helt oväntat ja. KRG uppfyller samtliga krav som Sveriges regering har för att erkänna ett eget land och har i många avseenden visat sig vara ett föredöme i Mellanöstern.

Avser regeringen att erkänna de irakiska kurdernas vilja när frågan om deras självständighet nu finns på pränt?

Anf. 35 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Tack för frågan!

Det är inte första gången det har varit folkomröstningar om den typen av frågor i regionen. Regeringen stöder ett enat Irak. Frågan om en eventuell självständighet för den kurdiska regionen måste lösas genom dialog mellan Erbil och Bagdad.

Vi står bakom principen om folkens rätt till självbestämmande. Det är en viktig och grundläggande princip för oss i internationell politik. Men den betyder inte per automatik ett självständigt land. Den kan rymma flera olika lösningar, inte minst olika grader av självstyre och självständighet. Där finns redan i Irak ett visst mått av sådant självstyre fastställt i författningen.

I nuläget är regeringens bedömning att det viktiga är dialog mellan parterna, att vi ser till att lösa en del av de akuta problem som finns i regionen och att man kommer till en dialog där man kan hitta en samsyn om vägen framåt. Det värsta som skulle kunna inträffa är ju att det här leder vidare på mer konfliktfyllda vägar.

Anf. 36 MARKUS WIECHEL (SD):

Herr talman! Jag gläds åt att regeringen är försiktig. Samtidigt har den här regionen varit väldigt stabil. Precis som ministern sa har den länge varit en autonom region där man har ett fungerande parlament, institutioner och demokratiska val. Man har egna säkerhetsstyrkor som dessutom har varit en viktig allierad för bland annat den svenska insatsen i Irak.

Det finns alltså fortfarande mycket som tyder på att det här erkännandet faktiskt kan stabilisera området ytterligare. Är det inte dags att faktiskt erkänna de irakiska kurdernas framgång?

Anf. 37 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Det finns ingen självständighet proklamerad. Det finns inte heller någonting att erkänna i dag.

Vi har haft en folkomröstning som tydligt visar att de som deltog i folkomröstningen vill åt det här hållet. Det är en viktig politisk signal som blir diskuterad och känd i hela världen och som skapar diskussion men också en del oro på andra håll i regionen.

Den svenska regeringen kommer att stödja inte minst FN:s dialogförsök i regionen för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling, där vi kommer fram till en dialoglösning på frågan.

Anf. 38 NOOSHI DADGOSTAR (V):

Herr talman! Min fråga är riktad till bostadsminister Peter Eriksson.

Jag var i Örebro i går, och en tjej kom fram till mig och ställde en väldigt bra fråga som jag tänkte vidarebefordra till bostadsministern. Hon sa att det är många partier i riksdagen som pratar om flyttkedjorna som ska skapas när en person flyttar till ett annat boende och det blir en sorts kedja av det. Hon sa att det nu är himla många som inte säljer sin bostad när de flyttar utan i stället har kvar den och hyr ut den. Vissa köper till och med flera bostäder för att hyra ut dem.

Den borgerliga regeringen ändrade lagstiftningen på så sätt att man nu kan ta ut väldigt höga marknadshyror vid andrahandsuthyrning. Vi ser det systemet också i andra europeiska länder. Att man har kvar sin bostad och hyr ut den pressar upp bostadspriserna på ett sätt som skapar ännu mer bostadsbrist.

Vad är bostadsministerns tankar kring detta?

Anf. 39 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! I grunden är det ju så att vi i Sverige inte har haft erfarenheten att det är en hög grad av spekulation på bostäder. Det är relativt ovanligt i Sverige att man har kvar sin tidigare bostad när man flyttar och i stället hyr ut den.

Jag har hört att det finns en sådan tendens på vissa ställen i dag och att den ökar, men vi har ingen riktig bild av hur stort problemet är. När situationen möjligen vänder längre fram med högre räntor och sådant kan jag tänka mig att det finns en risk eller en trolig utveckling att det minskar igen, så jag är inte säker på att vi i dag behöver vidta några åtgärder.

Vad man skulle vilja komma till är ett läge där vi får bättre kunskap om det här är ett problem i dag eller inte.

Anf. 40 NOOSHI DADGOSTAR (V):

Herr talman! Tack för svaret! Jag upplever att bostadsministern ändå har funderat på de här frågorna.

Jag får den här frågan ganska ofta – oftare och oftare, faktiskt. Jag upplever att det är många som ser i sin närhet att det finns en sådan här problematik och att marknadshyresmodellerna för bostadsrätter har gjort det ännu mer lönsamt att göra på det här sättet.

Finns det någon fundering från bostadsministerns sida att förändra den lagstiftningen så att man inte kan ta ut de här höga marknadshyrorna för bostadsrätter?

Anf. 41 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! I dag har vi inga sådana förslag.

Om detta nu stämmer, om vi ponerar att det kanske drar åt det här hållet, kan det ju bero på flera saker. Det kan bero på att det i dag är möjligt att ta ut högre hyror i andra hand. Det kan också bero på successiva höjningar. Under förra regeringen höjdes också realisationsvinstskatten, vilket gör att det kan upplevas som att man inte tjänar så mycket på att sälja bostaden.

Jag tror inte att det är säkert att den här utvecklingen kommer att fortsätta.

Prot. 2017/18:12
28 september

Avskaffande av tillståndsplikt för LAN-spel

Frågestund

Anf. 42 ISABELLA HÖKMARK (M):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Shekarabi.

Riksdagen beslutade i mars 2015 att tillståndsplikten för LAN-spel skulle tas bort eller avgiftsbefrias. Samtidigt uppmanade man regeringen att påskynda detta arbete.

Regeringen återkom i en skrivelse i mars förra året om att en proposition var att vänta under hösten. Detta upprepades i en skrivelse som avlämnades i mars i år. Men trots två aviseringar fanns ingen sådan proposition med i den propositionsförteckning som publicerades häromveckan.

Därför frågar jag statsrådet: När avser statsrådet att återkomma med en proposition i frågan?

Anf. 43 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Tack, Isabella Hökmark, för frågan!

Just nu är vi i en intensiv fas i arbetet med att reformera hela den svenska spellagstiftningen. I den processen har vi parallellt haft fokus på LAN-spel.

Det finns behov av förändringar, och vi kommer att återkomma med detaljer om hur förslag kommer att läggas fram. Men det är inget tvivel om att regeringen sätter fokus på att reformera lagstiftning som rör spel i Sverige. Behovet är stort. Vi har bred samsyn i Sveriges riksdag. Men det är krävande processer, och fokus just nu är på att helt enkelt leverera förslag till riksdagen om en spelreform.

Anf. 44 ISABELLA HÖKMARK (M):

Herr talman! Nu har de här företagen betalat avgift sedan 2013. Det är en ganska hög avgift – ett stort onlineföretag betalar 70 000 om året. Det drabbar förstås dem som spelar: unga och barn.

I våras uppfattade jag att ministern var lite mer positiv till att bryta ut den här frågan och avskaffa den här avgiften innan det kommer en proposition. Nu kommer det väl att dröja ett år till innan det kommer en proposition. Kan man tänka sig det?

Anf. 45 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Jag vill inte föregå beredningen i Regeringskansliet. För vår del är det viktigt att vi så snart som möjligt får på plats lagstiftning som innebär att vi inför ett licenssystem på den svenska spelmarknaden. I samband med det är det viktigt att vi beaktar och tar tag i frågor som är närliggande spelpolitiken. Då kommer vi också att fokusera på LAN-spel.

Anf. 46 ROLAND UTBULT (KD):

Herr talman! Min fråga går till finansmarknadsminister Per Bolund.

Nordea, Nordens största bank och en av EU:s största banker med 10 miljoner privatkunder, har beslutat att flytta sitt huvudkontor till Helsingfors från Stockholm. Det handlar inte bara om bankskatten och resolutionsavgifter utan framför allt om att man vill tillhöra den bankunion som finns i EU.

Nordeas beslut har av allt att döma minskat tilltron till Sverige som en attraktiv miljö och hemvist för finansiella institut. Vad tänker regeringen och finansmarknadsministern göra åt den saken?

Anf. 47 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Den slutsatsen kanske är lite för tidigt dragen. Jag skulle snarare säga att det finns väldigt stort förtroende för den svenska finansmarknaden.

Vi kan också konstatera att svenska banker och finansinstitut är välmående. De upplevs som stabila av omvärlden. Det finns ett starkt förtroende för dem. De gör också stora vinster – det gäller även Nordea, som gick med över 40 miljarder i vinst förra året.

Att Nordea har valt att flytta handlar som Roland Utbult själv pekar på om att ha samma regler som konkurrenterna, det vill säga de regler som gäller inom bankunionen.

Däremot tycker jag inte att man ska överdriva effekterna av det här beslutet. Nordea har själv sagt att det handlar om kanske ett hundratal positioner som flyttar till Helsingfors från Stockholm. De svenska kunderna finns kvar i Sverige och banken kommer att fortsätta bedriva substantiell verksamhet i Sverige, så låt oss inte överdriva effekterna av det här beslutet.

Anf. 48 ROLAND UTBULT (KD):

Herr talman! Tack för svaret! Jag tror inte heller att vi ska överdriva, men det finns ändå en sådan atmosfär i Stockholm.

Jag tycker att jag hör på finansmarknadsministern att han har övergivit visionen om Finansplats Stockholm, som är en gammal vision om en stark finansiell sektor i Stockholm, Europa och världen.

Vad tänker finansmarknadsministern vidta för åtgärder för att återställa detta med Finansplats Stockholm?

Anf. 49 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Även i denna fråga tycker jag kanske att Roland Utbult springer väl snabbt. Det finns fortfarande en väldigt stor finansiell sektor i Stockholm. Tittar man till exempel på den finansiella utvecklingen är det fantastiskt att se den teknikutveckling som just nu pågår här i Sveriges huvudstad. Stockholm har verkligen blivit ett nav för fintechutveckling i världen.

Det är klart att även bankerna ser detta. Många banker vill vara närvarande här. Även Nordea kommer att fortsätta att vara verksamma här, för

Telias konkurrensmetoder

Frågestund

Anf. 50 BORIANA ÅBERG (M):

Herr talman! Min fråga går till närings- och innovationsminister Mikael Damberg.

På landsbygden i Skåne har Telia stängt flera av sina telestationer med motiveringen att gammal teknik kommer att ersättas med ny, vilket i och för sig är rimligt. Problemet är dock att Telia bara stänger stationer som används av Telias konkurrenter medan de som enbart används av Telia får vara kvar.

Jag vill fråga om ministern anser att det är rätt att ett företag som ägs av staten använder osjysta metoder för att konkurrera ut små företag på landsbygden.

Anf. 51 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Om ett bolag i Sverige använder osjysta eller olagliga metoder finns det en lagstiftning att tillämpa, och då bör man göra det. Som ansvarigt statsråd tänker jag inte uttala mig om enskilda företags agerande.

Däremot kan jag säga att regeringen har en väldigt offensiv bredbandspolitik. Vi har i princip fördubblat stödet för utbyggnad av bredband i hela landet. Vi har dessutom genom Peter Erikssons försorg utökat de samhälls-omfattande tjänsterna avseende minimiutbudet för att stärka garantin för uppkoppling för medborgare i Sverige. Detta är otroligt viktiga besked i samband med den digitala omställning vi ser, där bredband i allt större utsträckning kommer att bli mobilt.

Anf. 52 BORIANA ÅBERG (M):

Herr talman! Men Telia är ju statligt ägt, så staten har ett visst etiskt ansvar. Socialdemokrater brukar motivera statligt ägande med att företagen uppfyller någon samhällsfunktion, något som i dag inte alls gäller Telia. Så det rimliga är väl att sälja Telia, och jag undrar om regeringen har några sådana planer.

Anf. 53 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Nej, den här regeringen har inga privatiseringsplaner för Telia, som är ett stort bolag som är väldigt viktigt för oss och gör stora investeringar inte minst i bredband och digital utbyggnad i vårt land.

Jag förstår att borgerliga företrädare gärna vill privatisera nästan allt de kommer åt, men man kan konstatera att frågan om den omställning som Telia gör var aktuell också under den borgerliga regeringens tid. Ni hade alla möjligheter att agera och ge Telia något annat uppdrag. Det gjorde ni inte då, och tydligen inte nu heller. I stället vill ni sälja Telia.

Anf. 54 STEFAN JAKOBSSON (SD):

Herr talman! Min fråga går till minister Mikael Damberg och gäller skolfrågor. Det är kanske inte ministrarnas huvudområde, men jag vet i alla fall att du inte är helt oäven när det gäller de frågorna.

Socialdemokraterna hade ett vallöfte: Inom 100 dagar skulle man minska antalet elever per klass med fem stycken. Det var SVT som gjorde en statistikundersökning tillsammans med Skolverket. Nu har det gått 1 100 dagar, och det faktiska resultatet är att antalet elever per klass på högstadiet har ökat från 21,3 till 21,9. På lågstadiet, vilket är värre egentligen, har antalet elever ökat från 18,9 till 19,8.

Den sista budgeten är nu lagd, herr talman, och då anser man kanske att vallöftet är sviket. Möjligtvis återkommer man i VÅP:en – jag vet inte, herr talman. Men någonstans måste man faktiskt infria sina vallöften. I detta fall handlar det om klasstorlek, något som är otroligt viktigt för arbetsmiljön.

Framför dig här står en lärare och en politiker, så jag undrar å mina kollegors vägnar: När får vi se detta löfte infrias?

Anf. 55 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Tack för frågan! Om det är något jag är stolt över under denna mandatperiod är det de enorma satsningar vi har gjort på skolan. I den budget som nu har presenterats tar vi hela Skolkommisionens förslag vidare. Lärarorganisationer, rektorer, professionen och även akademien har enats om reformer för skolan som både höjer kvaliteten och ökar likvärdigheten.

Vi lägger fram ett reformprogram värt ytterligare 6 miljarder kronor ovanpå de satsningar vi redan har gjort på svensk skola, inte minst på svenska lärare. De har nu, glädjande nog, enligt statistiken haft de högsta löneökningarna på svensk arbetsmarknad, tack vare kommunala och fristående skolors kloka beslut men kanske också till viss del de statsbidrag vi har gett kommuner och landsting.

Det är 20 000 fler människor som jobbar i svensk skola i dag. Vi ser att personaltätheten har ökat i svensk skola, trots att det har blivit många fler barn. Men det är korrekt att klasstorlekarna inte har minskat så mycket som vi hade hoppats, inte minst för att det har blivit många fler barn.

Anf. 56 STEFAN JAKOBSSON (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna vill självklart också ha lite mindre klasser, men framför allt tror jag som lärare att det viktigaste är vem som står framför barnen. Just nu kan vi se att Gustav Fridolin har bestämt sig för att öppna 5 000 nya platser. Med beaktande av att vi i år igen tog in sökande på lärarutbildningen som hade 0,05 på högskoleprovet anser jag att detta är helt fel väg att gå.

Jag vill gärna höra Mikael Dambergs tankar kring detta, herr talman.

Anf. 57 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Prot. 2017/18:12
28 september

Herr talman! Den viktigaste satsning vi har gjort den här mandatperioden är den på lärarna. Den gäller bland annat deras arbetsmiljö. Vi har lyft bort arbetsuppgifter från lärarna så att de kan frigöra tid för att bedriva sin lärarprofession. Vi har gjort en unik satsning på kommuner och landsting som har gjort att lärarna nu har fått det största löneliftet på svensk arbetsmarknad.

Att vi dessutom ser ett ökande intresse för att välja lärarutbildningen är ett väldigt positivt tecken i tiden. Vi gör dessutom försök med antagningstester för lärarutbildningen för att se om det kan funka som ett bättre antagningssystem i framtiden.

Frågestund

Ekonomiskt stöd för radonsanering

Anf. 58 LARS ERIKSSON (S):

Herr talman! Jag väljer att ställa min fråga till bostadsminister Peter Eriksson.

Det var länge sedan Sverige hade en regering som satsade så mycket på bostadspolitik som vår regering gör. Det är vi många som är väldigt glada över.

I regeringens förslag till budget finns flera olika åtgärder, däribland ett antal nya. En av de nya åtgärderna är att stödet för att sanera bostäder från radon kommer tillbaka. Det är ett stöd som har funnits även tidigare. Det kom till under en tid då Socialdemokraterna utgjorde regering, och antalet åtgärder och mätningar som gjordes ökade under den tid då stödet fanns. Sedan har de successivt fasats ut. I dag finns ett uppdämt behov av fler mätningar.

Drabbas man av radon i huset ökar risken att drabbas av lungcancer, vilket är en stor tragedi för alla som råkar ut för det.

Jag undrar helt enkelt hur Peter Eriksson ser på detta stöd och dess förutsättningar att åstadkomma resultat.

Anf. 59 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Vi har faktiskt flera åtgärder i budgeten som inriktar sig på inomhusmiljön och människors hälsa när det gäller bostäder. Jag tycker att detta är väldigt viktigt. Frågan om radon i bostäder diskuterades mer för ett tiotal år sedan men är fortfarande stor. Det handlar om kanske 500 människor varje år som får lungcancer på grund av radon i bostäderna.

Därför är jag glad att vi nu från regeringens sida har bestämt oss för att göra en ny stor satsning för att minska risken för att människor utsätts för detta. I budgeten för 2018 handlar det om 34 miljoner, och nästkommande år är det 72 miljoner kronor. Det innebär att människor kommer att få ett nytt, ökat stöd för ombyggnad och för de insatser som krävs för att få ned radonhalterna så att man inte behöver vara rädd för att få cancer i framtiden på grund av detta.

Anf. 60 LARS ERIKSSON (S):

Herr talman! Jag tillhör dem som har jobbat en del med dessa frågor, och jag tycker att det är utomordentligt bra att detta stöd kommer tillbaka. Många organisationer ute i landet välkomnar också detta.

Ett medskick som jag ändå vill göra till regeringen är att detta är en fråga som hanteras av väldigt många olika myndigheter. Jag tror att det är minst sju olika myndigheter som handhar olika delar av frågan. Det som efterfrågas av branschen är en bättre samordning kring radonfrågan vid landets myndigheter. Det är ett medskick som jag ändå vill göra till statsrådet.

Anf. 61 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Exakt hur regelverket kommer att se ut kommer att stå klart när riksdagen har fattat beslut om budgeten. Det kommer att införas under nästa år. Men jag håller med om det.

En viktig fråga handlar också om att vi måste få ut så bra information som möjligt, så att så många som möjligt känner att de har bra information och vet hur de ska söka och få stöd för att göra dessa investeringar i sina hus.

Företagsklimatet i Sverige

Anf. 62 JÖRGEN WARBORN (M):

Herr talman! Tidigare i veckan presenterade Svenskt Näringsliv sin årliga rapport om företagsklimatet. På nationell nivå har företagsklimatet aldrig varit så dåligt som det är nu. Man kan se att 17 av de 20 bästa kommunerna drivs av alliansföreträdare. Med anledning av detta skulle jag vilja ställa en fråga till närings- och innovationsminister Mikael Damberg: Varför tycker företagen att regeringen är så dålig på att skapa ett gott företagsklimat?

Anf. 63 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Det blir lite parallella universum, Jörgen Warborn. Vi har nu haft ett par veckor där Sveriges största företagsorganisationer har presenterat hur företagen ser på sin konjunktur, på framtiden, på sina möjligheter att anställa och om de är optimistiska eller pessimistiska. Alla dessa undersökningar visar rekordsiffror.

Nio av tio företag säger att de vill expandera. Sju av tio ser goda förutsättningar för att expandera. Fyra av tio har tackat nej till order eftersom de inte har tillräcklig kapacitet för att kunna leverera – de får kanske inte tag i tillräckligt med personal. Vi har i Sverige en tillväxt på 3,1 procent. Det är dubbelt så hög tillväxt som Tyskland.

Någonstans får det ändå finnas någon form av balans i hur man beskriver näringslivsklimatet i Sverige. Det har skapats över 200 000 jobb i Sverige sedan valet. 114 000 av dem är i privat sektor. Låt oss diskutera de utmaningar som näringslivet har, men säg inte att vi aldrig har haft så dålig näringslivsutveckling i Sverige som nu!

(Applåder)

Anf. 64 JÖRGEN WARBORN (M):

Herr talman! Jag delar bilden att det går bra för företagen, men det är ju högkonjunktur just nu. Det går bra för företagen trots regeringens agerande, inte tack vare det.

En av de frågor där företagen är kritiska mot regeringen gäller detta med vinster i välfärden, där regeringen driver en direkt företagarfientlig politik. Jag skulle vilja ge statsrådet en möjlighet att rätta till det, för mångfaldens, valfrihetens och företagens skull. Ska ni inte backa från vinstbegränsningen i välfärden?

Anf. 65 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Vi är ju på en internationell marknad, så vi har samma internationella konjunktur som Tyskland, Storbritannien, våra europeiska grannländer och Norden, och vi har ändå högst tillväxt bland dessa länder. Faktum är att OECD har rankat Sverige som en av världens mest snabbväxande mogna ekonomier. Något gör vi bevisligen rätt i Sverige, till skillnad från andra länder.

Det största tillväxthot som företagen anger är kompetensbrist, och det är därför regeringen satsar så enormt mycket på yrkesutbildning. (Applåder)

Åtgärder för att minska digitaliseringsklyftan

Anf. 66 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Peter Eriksson.

Vårt samhälle digitaliseras i allt snabbare takt. Det är många saker som utvecklas till att bli mindre pappersburna och mer digitala. I detta finns det såklart stora fördelar och effektiviseringar som kan uppnås, men det finns också en del av befolkningen som upplever att de hamnar efter. Jag möter ofta äldre som upplever att det finns en generationsklyfta och att de känner sig lämnade efter. Jag möter också personer med funktionsnedsättningar som känner att det är svårt för dem att ta till sig digitala lösningar.

Min fråga till statsrådet blir: Vad avser statsrådet och regeringen konkret att göra för att minska dessa klyftor och se till att alla kan vara en del av vårt hela samhällsliv?

Anf. 67 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Tack, Erik Ottoson, för frågan! Jag tror att du sätter fingret på en mycket viktig punkt. Det är helt avgörande att man i hela Sverige, oavsett var man bor och vem man är, kan känna att man är med på moderniseringståget och att man har möjlighet att delta i det nya som händer, ta del av de nya tjänsterna och medverka i det nya samhället. Man ska kunna göra det på samma villkor oavsett om man bor i Dorotea, ute i skogen, eller i Stockholm.

Detta var skälet till att vi för mindre än ett år sedan tillsatte en ny bredbandsstrategi där vi inkluderar alla, till skillnad från den förra, där den förra regeringen hade uteslutit 1 miljon människor från målet om att ha en bra uppkoppling på nätet. Jag är mycket glad över att vi fick en enhällighet i regeringen om att alla ska vara med i dessa nya satsningar. Därför har vi

också utökat investeringarna i både det fasta nätet och fibernätet, och det kommer inom kort också nya satsningar som innebär att vi får bättre täckning i de mobila näten.

Anf. 68 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! En effektiv politisk strategi som har fungerat i generationer är att när man får en fråga börja tala om något annat. Min fråga gällde hur vi ska få fler äldre att känna sig inkluderade i digitaliseringen och hur de med funktionshinder ska känna att de också får följa med på tåget, men statsrådet pratar om fiber. Det var kanske inte riktigt detta jag frågade om. Statsrådet får en ny chans.

Anf. 69 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag har en halv minut till på mig.

Infrastrukturen måste ut. Vi måste också arbeta för att minska de digitala klyftorna. Där har vi nu fått en satsning. I budgeten har vi 50 miljoner för att genomföra digitaliseringsstrategin. En del av detta kommer vi att satsa på nya insatser för att alla ska kunna ha möjlighet att lära sig mer, till exempel att det på alla Sveriges bibliotek ska finnas möjligheter att lära sig mer för att man ska kunna ta del av de nya tjänsterna men också att till exempel hälso- och sjukvården ska inriktas på digitaliseringen, så att alla ska kunna ta del av den över nätet.

Anslagen till Tullverket

Anf. 70 OLLE FELTEN (SD):

Herr talman! Min fråga går till närings- och innovationsminister Mikael Damberg.

Regeringen föreslår i sin budgetproposition ett tillskott på 115 miljoner kronor till Tullverket för, som man säger, utökad kontrollverksamhet. Jag välkomnar regeringens budskap om förstärkning av Tullverket. Det är en nödvändighet för att tullen ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Problemet är dock att budgetförslaget inte räcker till ens för att tullen ska klara av sitt nuvarande uppdrag. Nya uppgifter tillkommer, till exempel hantering av explosiva varor och utmaningar inom effektiv handel, till exempel i samband med brexit.

Utifrån dagens uppdrag, önskade utökningar och det strukturella underskottet i Tullverket ser man att Tullverket är kraftigt underfinansierat. Det handlar om knappt 200 miljoner kronor år 2018 efter regeringens tillskott. Jag undrar därför hur regeringen resonerar när man marknadsför en kraftig underfinansiering av en myndighet som en stor satsning på den samma.

Anf. 71 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Tack, Olle Felten, för frågan! Vi gör en kraftfull satsning på hela rättsväsendet. Då ingår både Försvarsmakten, Tullverket, Säpo och Polismyndigheten i detta. De är viktiga myndigheter och kompletterar varandra. De har olika uppgifter, naturligtvis, men satsningar på det ena området kan också underlätta arbetet för en annan rättsvårdande myndighet.

Jag hoppas att den samlade satsningen på trygghet för Sverige också kommer att märkas för tullen.

Över tid kan olika myndigheter ha stora utmaningar och ekonomiska bekymmer. Men med det tillskott som regeringen gör bedömer vi att Tullverket får bättre förutsättningar att sköta sina uppgifter än tidigare.

Prot. 2017/18:12
28 september

Frågestund

Anf. 72 OLLE FELTEN (SD):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret! Det här handlar ju om hur regeringen utökar en myndighets uppdrag och i praktiken budgeterar för en minskning. I detta fall skapas en omöjlig situation för Tullverket och för vår utrikeshandel. Det underlättar för kriminell verksamhet när tullen inte kan fullfölja sitt uppdrag. Det är inte bra, och vi är mycket bekymrade över regeringens förhållningssätt och den effekt det kommer att få på Tullverkets förmåga att fullfölja sitt uppdrag.

Anf. 73 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Den mer detaljerade diskussionen om detta kanske Olle Felten ska ta med ansvarig minister. Det finns ju också möjligheter om man använder ny teknik och samarbetar internationellt för att komma åt de problem som tullen brottas med. Det finns alltså möjligheter att bli ännu effektivare och att inte minst med digitaliseringens hjälp komma åt och slå ned på verksamhet som inte är korrekt.

Utlokalisering av statliga jobb till Skaraborg

Anf. 74 MONICA GREEN (S):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Shekarabi på temat hela Sverige ska leva och framtidstron i hela landet.

På läktaren sitter min praoelev Matilda Fridell. Hon kommer från Götene. Götene är en liten ort i Skaraborg. Utarmningen ute i landet blev allt tydligare under den borgerliga regeringens tid, då urbaniseringen accelererade med rekordfart. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit flera olika initiativ för att bryta detta. Det är positivt att regeringen ska omlokalisera myndigheter till hela landet. Då kommer kompetensen i hela landet att kunna tas till vara.

Kommer några av de 10 000 jobben att komma Skaraborg till del?

Anf. 75 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Tack, Monica Green, för frågan! Vinden har vänt. Jag stod här i kammaren för två år sedan och svarade på frågor om Skatteverkets planer på att lägga ned i Lycksele och i åtta andra städer. Nu bygger vi ut statlig verksamhet utanför Stockholm. Vi har fattat beslut om omlokaliseringar av elva myndigheter från Stockholm till andra delar av landet. Vi har vänt på centraliseringsvågen. Förra veckan meddelades det att Skara ska få 100 nya statliga jobb när Arbetsförmedlingen bygger ut kontaktcentret. Det är för att vi tror på Sverige. Det är för att vi tror att det är viktigt att vi lägger Stockholmsfixeringen bakom oss och ser den potential och den kompetens som finns i hela vårt land.

Jag har själv besökt Götene. Det är en viktig ort för svensk bostadsproduktion. Det finns fantastisk kompetens i Skaraborg. Den kompetensen ska också komma den svenska staten till del. Därför är det viktigt att vi nu jobbar med omlokaliseringar och förstärker närvaron i hela vårt land.

Anf. 76 MONICA GREEN (S):

Herr talman! Det är utmärkt. Jag tänkte ställa en följdfråga. Man skulle också kunna öka den statliga närvaron genom att till exempel Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skatteverket med flera ökar samverkan ihop med kommunala servicekontor och så vidare. Vad avser ministern att göra för att det ska kunna bli verkligt i alla kommuner?

Anf. 77 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Vi har nu i budgeten en satsning som innebär att vi bygger ut de statliga servicekontoren för att förstärka den statliga servicenärvaron. Det är en annan sak än att omlokalisera myndigheter. Här ser vi till att alla medborgare får tillgång till bra statlig service. Det handlar om tio nya statliga servicekontor under de kommande månaderna fram till juni månad. Sedan bygger vi ut de statliga servicekontoren. Vi ansluter fler statliga myndigheter. Här ska den svenska staten samverka och se till att gemensamt förstärka den statliga servicenärvaron så att alla medborgare får bra tillgång till statlig service.

Regeringens kollektivavtalsutredning och konflikten i Göteborgs hamn

Anf. 78 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Sex av tio containrar som importeras till eller exporteras från Sverige har tidigare gått genom Göteborgs hamn. Svenska företag och svensk ekonomi är helt beroende av Göteborgs hamn. Hamnen har under lång tid varit ansatt av en förödande hamnkonflikt som påverkat hamnen, medarbetarna och ytterst svenska företag och svensk ekonomi.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska titta på konfliktregler i händelser som denna i hamnen, när man har ett gällande kollektivavtal. Utredningen ska inte vara klar förrän i maj 2018. Det innebär att en möjlig lösning på detta kanske ligger bortåt två år framåt i tiden. Under tiden fortgår problemen för hamnen, för Sverige och för svenska företag.

Då vill jag fråga statsrådet Damberg: Är regeringen beredd att på något sätt ändra eller snabba på hanteringen av denna utredning för att bidra till att lösa hamnproblemen och bidra till den svenska importen och exporten?

Anf. 79 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Tack, Lars Hjalmered, för frågan! Göteborgs hamn är viktig för Sverige. Det är vår viktigaste kontaktpunkt, inte bara mot Europa utan även mot resten av världen, kopplat till vår exportindustri. Att vi under väldigt lång tid har haft problem i Göteborgs hamn är inte bra. Att den grundläggande frågan, som utlöste konflikten, fortfarande inte är löst är inte bra. Nu är det något lugnare i hamnen, vad jag förstår, men grundfrågan är fortfarande inte löst.

Regeringen har agerat. Vi står bakom den svenska modellen. Men vi säger också att den svenska modellen inte får missbrukas. Därför har vi tillsatt en utredning. Man kan dock konstatera att grundfrågan, om vilket kollektivavtal som ska gälla, är en fråga som har präglat diskussionen i hamnen under årtionden. Den borgerliga regeringen hade alla förutsättningar att agera under sin tid. Nu har vi agerat och tillsatt en utredning. Nu måste utredningen få tid att jobba och göra rätt. Detta är ganska snåriga frågor som måste lösas på ett klokt sätt.

Anf. 80 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Ja, hamnen är helt avgörande för svenska företag och för svensk ekonomi. Det oroande bortom den konflikt som vi nu ser är att rederi på rederi meddelar att de slutar köra transocean sjöfart till Göteborg – på svenska betyder det att båtar från Amerika och Fjärran Östern slutar att köra direkt till Göteborg och att Sverige därmed tappar detta. Det är riktigt dåligt för Sverige, för den svenska industrin och för näringslivet. För att återta detta måste man först lösa hamnproblemen.

Då kommer jag tillbaka till det som egentligen är en vädjan till regeringen: Ser man att det finns möjlighet att snabba på denna hantering så att lösningen inte läggs två år framåt i tiden?

Anf. 81 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Utredningen har fått på sig tiden fram till senast den 31 maj 2018. Om utredningen är färdig snabbare skulle ingen vara gladare än regeringen, men det måste göras ett gediget arbete om denna lagstiftning och hur den kan förändras.

Jag kan konstatera att Moderaterna tar tillfället i akt och börjar tala om att man ska införa en proportionalitetsprincip. Det är en helt annan fråga. Det har ingenting att göra med vilket kollektivavtal som ska användas. Moderaterna vill använda konflikten för att ge sig på den svenska modellen. Det tycker jag är olyckligt.

Oetisk reklam riktad till studenter

Anf. 82 HILLEVI LARSSON (S):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till konsumentminister Per Bolund.

Vi har på senare tid sett en del oseriösa dejtingssajter. Ett av de värsta exemplen är den som kallas för Rich Meet Beautiful, där man uppmanas att bli en sugar baby åt en sugar daddy. Denna sajt har bland annat marknadsförts direkt till studenter, alltså direkt där de har sin undervisning. I annonsen står det: ”0,- I STUDIELÅN? DEJTA EN SUGAR DADDY”. Och så ser man en bild på en kvinna som är i det närmaste helt naken. Hon har en bh på sig som hon håller på att ta av sig.

Detta misstänks nu vara koppleri, men jag tycker också att det är könsdiskriminerande reklam som är väldigt kränkande. Min fråga är: Hur ser regeringen på detta problem? Vad kan vi göra för att man ska slippa utsättas för detta i det offentliga rummet?

Anf. 83 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Detta är en fråga som är oerhört allvarlig. För en feministisk regering är det såklart oacceptabelt med könsdiskriminering i alla former, oavsett om det är på arbetsmarknaden eller om det är i reklamvärlden, till exempel. Här behöver vi ta steg framåt. Vi tar också steg framåt i regeringens budget när vi nu avsätter pengar för en jämställdhetsmyndighet som kan driva dessa frågor så aktivt som de förtjänar att drivas.

Regeringen har försökt att lyfta möjligheten för unga kvinnor att få förebilder, till exempel genom att ha en jämställd regering och en jämställd representation i Sveriges riksdag. Vi har också försökt att snabbare genomdriva jämställdhet i bolagsstyrelser, just för att det ska finnas förebilder.

Men det exempel som tas upp är snarare motsatsen. Det undergräver förtroendet hos unga män och kvinnor och skapar en bild av att vi inte kan bestämma över våra egna liv.

Regeringen tittar på denna fråga väldigt aktivt. Vi håller på att titta på hur vi bäst hanterar den. Vi bereder frågan just nu i Regeringskansliet.

Anf. 84 HILLEVI LARSSON (S):

Herr talman! Fenomenet som sådant är vidrigt. Polisen själv säger att man misstänker att detta är förtäckt prostitution. Det är vidrigt att man kan göra reklam för detta, men jag tycker också att den könsdiskriminerande aspekten är hemsk. Detta är oseriös marknadsföring. Även om det inte skulle vara koppleri är det oseriöst och könsdiskriminerande. Jag tror att det är viktigt att driva jämställdhetspolitiken på alla områden, vilket regeringen gör. Det gäller inte minst oseriös och könsdiskriminerande reklam.

Anf. 85 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Herr talman! Därför är det inte minst viktigt att vi har en diskrimineringslagstiftning som verkligen har bett och att vi avsätter resurser till våra myndigheter, till exempel Diskrimineringsombudsmannen och jämställdhetsmyndigheten.

Samtidigt är det ett komplext område där vi också har högt ställda förväntningar när det gäller våra grundlagsskyddade rättigheter, till exempel yttrandefrihet. Informationen är numera global. Vi måste också fundera över hur vi bäst reglerar verksamhet som är gränsöverskridande. Men detta är en fråga som vi tar på allra största allvar, och vi jobbar intensivt för att hitta en lösning på den.

Jobben i industrisektorn

Anf. 86 JAMAL EL-HAJ (S):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Mikael Damberg.

Sverige är mitt uppe i den fjärde industriella revolutionen, där digitalisering och automatisering radikalt förändrar förutsättningarna för industriell produktion. Den industriella tjänstesektorn kommer att fortsätta att växa.

Industrin är en ovärderlig tillgång för Sverige. Den står för en femtedel av landets ekonomi och sysselsätter omkring 1 miljon människor.

Industrin står också för 77 procent av det samlade exportvärdet, och vart fjärde svenskt jobb är beroende av industrisektorn.

Mot denna bakgrund vill jag fråga innovationsministern: Genom vilka initiativ kan ministern trygga jobben inom industrisektorn?

Prot. 2017/18:12
28 september

Frågestund

Anf. 87 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Jag tackar för frågan.

Regeringen har utarbetat en nyindustrialiseringsstrategi ihop med svensk industri. Vi har tagit fram en första handlingsplan med 45 åtgärder, och vi har bockat av de allra flesta av dem.

Vi håller nu på att bereda en andra handlingsplan, och flera av de punkter som återfinns i regeringens budget finns där. Det är jättespännande områden som handlar om hur vi kan jobba med digitalisering och automation också kopplat till små och medelstora företag.

Vi har ett spännande arbete med hållbarhetsfrågan. Här är svensk industri världsledande. Nu tar vi steg framåt för att byta ut processutsläppen i svensk industri och få ned dem till noll. Till exempel jobbar SSAB med att helt få bort kolet i stålprocessen. Enbart detta skulle kunna minska Sveriges koldioxidutsläpp med 10 procent.

Det ger enorma möjligheter om vi jobbar ihop med svensk industri för att både driva industrin framåt med innovation och ta hållbarhetsfrågorna på allvar.

Anf. 88 JAMAL EL-HAJ (S):

Herr talman! Inte minst i nuvarande budget läggs en god grund för att fylla näringspolitiken med konkreta åtgärder så att Sverige blir ett land med hög sysselsättning, god tillväxt och stark global konkurrenskraft.

Vad kan ministern göra mer för att fortsätta att stärka Sverige som industrination?

Anf. 89 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Det jag alltid gör är att tala väl om Sverige som industrination. Sverige är en modern industrination som vi ska vara stolta över. Det är 1 miljon människor som går till jobbet tack vare svensk industri, och vi kommer aldrig att klara våra utmaningar utan svensk industri.

Vi satsar mycket på kompetensutveckling, för svensk industri har inte haft så här stora vakanstal tidigare. Man har svårt att hitta folk. Nu gäller det att jobba med smart utbildningspolitik så att industrin ska kunna fortsätta att växa och utvecklas i vårt land.

Bahaiernas situation i Iran

Anf. 90 ANDERS ÖSTERBERG (S):

Herr talman! Min fråga går till näringsminister Mikael Damberg.

Regeringen har besökt Iran och säger att man vill ha en strukturerad dialog med Iran. Svenska företag kommer att fortsätta att etablera sig i Iran, och då är det viktigt att vi hand i hand med företagandet för fram Sveriges syn på mänskliga rättigheter i landet.

I Iran har folk i allmänhet det svårt under regimen och minoriteterna i synnerhet. Bahaierna är en av de största religiösa minoriteterna. De drabbas av ekonomisk apartheid, och deras företag stängs godtyckligt igen. De stängs också ute från utbildning. Den 22 september nekades 115 bahai-studenter tillträde till universiteten i Iran om de inte skrev på ett papper där de lovade att avsäga sig sin tro.

Många bahaier sitter fängslade, däribland flertalet i deras högsta råd, yaran.

Min fråga till näringsministern är: Tänker Sverige ta upp bahaernas situation med företrädare för regimen i Iran?

Anf. 91 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Jag tackar Anders Österberg för frågan.

Frågan om mänskliga rättigheter i Iran står högt upp på regeringens agenda. I alla våra kontakter med Iran påpekar vi vikten av mänskliga rättigheter. Tyvärr är det inte bara religiösa minoriteter som har problem vad gäller mänskliga rättigheter i Iran, utan det gäller även journalister, kvinnor och poeter. Många olika gruppers mänskliga rättigheter kränks i Iran.

Vi har tagit fram en strategi för företag och mänskliga rättigheter. Regeringen ställer tuffa krav på svenska företag som agerar på den internationella marknaden, och vi förväntar oss att de respekterar mänskliga rättigheter. Det är också en del av vår exportpolitik.

Det är dock viktigt med öppenhet och att vi är närvarande i Iran. De oppositionspolitiker som jag har träffat här och även kopplat till Iran säger att det finns en önskan i Iran att vara mer öppen mot omvärlden. Det är snarare de konservativa grupperna i Iran som vill stänga till landet.

Sverige måste därför jobba för öppenhet och för handel och utbyte med Iran. Vi tror att det förändrar samhället på sikt.

Anf. 92 ANDERS ÖSTERBERG (S):

Herr talman! Jag tackar näringsministern för det positiva svaret och hoppas att näringsministern för fram bahaernas situation i Iran och hur de behandlas där.

Det stämmer att det är många grupper som blir förtryckta. Bland andra riskerar en sufistisk ledare avrättning inom ett par dagar, precis som ett antal fackföreningsledare med flera.

Jag tackar för svaret och hoppas att det går bra i dialogen med Iran.

Servicekontor i storstädernas förorter

Anf. 93 INGELA NYLUND WATZ (S):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Ardalán Shekarabi.

Precis som Monica Green sa tidigare är det glädjande att regeringen gör stora insatser för att hela Sverige ska leva. Ett exempel på detta är utlokaliseringen av statliga myndigheter.

Det är dock viktigt att regeringen också ser de inomregionala skillnaderna i huvudstadsregionen, för förutsättningarna här ser väldigt olika ut.

Förra mandatperioden var Försäkringskassan på väg att helt lämna norra Botkyrka och Södertälje. Det handlar om stora kommuner med 91 000 respektive 95 000 invånare. Det blev omfattande protester. Inte minst med hjälp av den rödgröna oppositionen i riksdagen avfördes dessa planer, och Försäkringskassan är kvar.

Den 1 januari 2019 ska regeringen öppna nya servicekontor. Min ödmjuka fråga är: Kan man tänka sig att något av dessa servicekontor hamnar i ett av de stora folkrika områden i Stockholmsregionen som har dåligt med samhällsservice?

Anf. 94 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Jag tackar Ingela Nylund Watz.

Ja, regeringen kan tänka sig det. Vi har gett i uppdrag till myndigheterna att identifiera var vi har störst behov. Behovet finns i glesbygden, vilket Landsbygdskommittén kartlade i sitt betänkande, men det finns också i förorterna utanför våra stora städer. Därför kommer vi att säkerställa att medborgarna har en god tillgång till statlig service också i storstäderna.

Här behövs förstärkningar. Därför är det viktigt att vi fortsätter att bygga ut servicekontoren och jobbar gemensamt i den svenska staten. De statliga myndigheterna måste samverka för att förstärka närvaron, och därför ansluter vi nu också fler myndigheter till servicekontoren.

Anf. 95 INGELA NYLUND WATZ (S):

Herr talman! Jag tackar statsrådet. Det var glädjande att få ett så tydligt svar.

Vi som representerar Stockholmsregionen är väl medvetna om att regeringen gör stora satsningar, inte minst på de områden där vi har ett stort utanförskap och stora sociala klyftor. Det är långsiktiga miljardsatsningar, vilket är jättebra.

Den statliga närvaron är otroligt viktig för att dessa medborgare ska känna närhet och tillit till staten.

Anf. 96 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Regeringen kommer att fortsätta att jobba med denna fråga, både i paketet som handlar om omlokalisering av myndigheter och i förstärkningen av servicenärvaron.

Vi har också i vår dialog med kommunerna skickat signaler om att det är viktigt att de tar sitt ansvar och förstärker den kommunala närvaron i områden som ligger utanför de stora tätorterna och i förorter. I samband med omlokaliseringar har vi fått flera positiva besked från kommuner som gör motsvarande omlokaliseringar inomkommunalt. Det är en mycket viktig fråga.

Åtgärder för att motverka antidemokratiska rörelser

Anf. 97 TERES LINDBERG (S):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Mikael Damberg.

Den senaste tiden har vi sett en ökande närvaro av både rasistiska och nazistiska organisationer. Under Almedalsveckan i somras fick Nordiska

motståndsrörelsen, som vilken annan organisation som helst, tillstånd att medverka. För någon månad sedan attackerade en grupp högerextremister ensamkommande flyktingbarn i Stockholm. Förra helgen såg vi en hatmarsch på Göteborgs paradgata. Den saknade tillstånd, och polisen valde aktivt att inte ingripa.

I helgen firas jom kippur, en av judarnas viktigaste högtider. Nordiska motståndsrörelsen har då fått tillstånd av polisen att marschera förbi synagogan i Göteborg och sedan samlas utanför den pågående bokmässan.

Man undrar hur det här ens kan hända.

Min fråga till Mikael Damberg är: Ska vi ha det så här?

Anf. 98 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Jag tackar Teres Lindberg för en väldigt viktig fråga. Jag tror att det är många som blir provocerade av det som sker i Sverige i dag – att vi återigen har nazister som demonstrerar och marscherar på gator runt om i Sverige. Det är inte bara judar som firar jom kippur som reagerar på det; det gör alla vi som är demokrater. Nazismen är inte bara en åsikt eller ett ideologipaket, utan den är ett brott mot mänskligheten. Den påminner oss om att miljontals människor utrotades under Förintelsen, och nu reser sig nazisterna igen och marscherar i Sverige.

Vi har alla ett ansvar för att se till att nazister inte marscherar på Sveriges gator. Där måste regeringen göra en del. Vi försöker ha en nationell strategi mot detta, och vi ger mer pengar till Polismyndigheten för att den ska kunna ingripa mot brott. Vi gör också insatser för att via Säpo komma åt det ideologiskt motiverade våldet i Sverige.

Anf. 99 TERES LINDBERG (S):

Herr talman! Jag tackar statsrådet så mycket för svaret.

Både som riksdagsledamot och som medborgare blir man oerhört provocerad när vi också har myndigheter som bidrar till att skapa ytterligare konflikter och motsättningar i samhället. Detta tror jag att det är väldigt viktigt att vi får ordning på, för vi kan inte ha det så. Myndigheter måste, precis som vi som politiker och människor, alltid försöka bidra till sans och balans i samhället – inte tvärtom.

Anf. 100 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Jag tror att det är otroligt viktigt att säga att jag och regeringen aldrig kommer att acceptera nazism i Sverige. Vi ser det som ett angrepp på demokratin. Därför har vi bjudit in de borgerliga partierna och Vänsterpartiet till samtal om samhällets förmåga att motverka antidemokratiska rörelser i samhället.

Vi valde att inte bjuda in Sverigedemokraterna, för Sverigedemokraterna har inte bara sina rötter där utan även ledande företrädare i dag som aktivt betalar pengar till dessa nazistiska organisationer – därför att de tyckte att det var för en god sak. Det visar att Sverigedemokraterna inte har gjort upp med sin historia.

Anf. 101 KERSTIN NILSSON (S):

Herr talman! Min fråga gäller bosättningslagen kontra kommunernas möjligheter – eller vilja – att ordna boende för nyanlända.

Bosättningslagen gäller för alla kommuner. I de fall då kommunerna inte längre har egna hyresbostäder används det som ett argument för att kommunen inte kan ta emot den kvot den tilldelats. Några kommuner löser detta på ett bra sätt genom att köpa fastigheter. En kommun på den skånska slätten placerar dock husvagnar i ett industriområde. I varje husvagn bor nu två ensamkommande män. Det finns gemensamma servicemoduler för kök, toaletter och så vidare, och det är gångavstånd till butik och buss. Men detta är inte att betrakta som ett tillfredsställande boende, och inte kommer det att underlätta integrationen.

Anser statsrådet att detta förfarande stämmer med de intentioner regeringen haft med bosättningslagen?

Anf. 102 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag tycker att det är oerhört viktigt att man från kommunernas sida tar bostadsförsörjningsansvaret på stort allvar. Det är viktigt inte bara för att vi i lag har pekat ut att kommunerna har ett skärpt ansvar för de nyanlända som kommit till Sverige och fått rätt att stanna här genom uppehållstillstånd utan också för att man har ett bostadsförsörjningsansvar för alla medborgare som bor i landet.

Här har det funnits brister under lång tid, men vi ser nu att frågan har skärpts. Den har kommit upp på dagordningen i kommunerna runt om i Sverige, och det beror delvis på åtgärder från staten och regeringen. Vi har ökat trycket på kommunerna att se till att de klarar att ta ansvaret nu när vi har blivit fler människor och när ekonomin och befolkningen växer i landet.

Anf. 103 KERSTIN NILSSON (S):

Herr talman! Risken är ju att fler kommuner tycker att husvagnsparkeringar är en lösning, och därför undrar jag om det kan bli aktuellt att ställa ännu högre krav på boendeformer och kvaliteten på boendet när det gäller de nyanländas situation.

Anf. 104 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag tycker att det är oroande signaler om man använder husvagnsparkeringar på det sättet. Jag tycker att vi måste titta närmare på frågan. Det är inte rimligt med bostäder av undermålig kvalitet. Man har från kommunernas sida haft ganska god tid på sig för att hantera frågan, tycker jag. Jag lovar att titta närmare på detta och se om ytterligare åtgärder behövs.

Frågestunden var härmed avslutad.

Frågestund

§ 7 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Skrivelse

2017/18:13 Riksrevisionens rapport om Trafikverkets underhåll av vägar

EU-dokument

KOM(2017) 489 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter och om ersättande av rådets rambeslut 2001/413/RIF

KOM(2017) 548 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (omarbetning)

Motioner

med anledning av prop. 2016/17:210 Ekonomiskt partnerskapsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och de avtalsslutande SADC-staterna, å andra sidan. 2002/03:L17
2017/18:343 av Yasmine Posio Nilsson m.fl. (V)

med anledning av prop. 2016/17:216 Åldersdifferentierat underhållstöd och höjt grundavdrag för bidragsskyldiga föräldrar
2017/18:352 av Aron Modig m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2016/17:220 Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet
2017/18:294 av Annika Qarlsson och Fredrik Christensson (C)
2017/18:307 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)
2017/18:342 av Désirée Pethrus (KD)
2017/18:358 av Paula Bieler m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2016/17:224 Renodling av Polismyndighetens arbetsuppgifter när länsstyrelserna tar över uppgifter på djurområdet
2017/18:347 av Adam Martinen och Patrick Reslow (SD, -)

med anledning av skr. 2016/17:213 Nationell strategi för samhällets informations- och cybersäkerhet
2017/18:226 av Daniel Bäckström (C)
2017/18:306 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD)
2017/18:341 av Hans Wallmark m.fl. (M)
2017/18:353 av Roger Richtoff m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2016/17:223 Riksrevisionens rapport om tingsrätters effektivitet och produktivitet
2017/18:227 av Johan Hedin (C)

Följande interpellationer hade framställts:

den 27 september

2017/18:10 Motorfrågan för Gripen E samt risken för att känslig information sprids till obehöriga

av *Mikael Oscarsson* (KD)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2017/18:11 Sveriges ansträngningar för Ali Gharavi

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 27 september

2017/18:40 Långa köer för att ta körkort

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:41 Bistånd till regimnära organisation i Belarus

av *Birgitta Ohlsson* (L)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2017/18:42 Förbud mot glyfosat

av *Jens Holm* (V)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 27 september

2017/18:11 Antalet poliser

av *Pål Jonson* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:12 Ombyggnation för ökad trafiksäkerhet på riksväg 55

av *Erik Bengtzboe* (M)

till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:13 Förstärkt amorteringskrav

av *Mats Persson* (L)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2017/18:14 Den nationella samordningen av arbetet mot människohandel

av *Annika Qarlsson* (C)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2017/18:15 Ny typ av bromsar på tåg

av *Lotta Finstorp* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:17 Ersättning till kommunerna

av *Tina Acketoft* (L)
till statsrådet Heléne Fritzon (S)

2017/18:18 Jämställdhet inom läkarkåren

av *Fredrik Christensson* (C)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2017/18:19 Dieselstölder

av *Sten Bergheden* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:20 Försvarsmaktens sanering av PFAS

av *Kristina Yngwe* (C)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2017/18:21 Prioritering av kvinnofriden

av *Gunilla Nordgren* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:22 Ridning som rehabilitering

av *Gunilla Nordgren* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:23 Uppskjutning av E-road Arlanda

av *Jessica Rosencrantz* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.15.

Sammanträdet leddes
av förste vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 12.48 och
av andre vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

§ 1 Val av ledamöter och suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation.....	1
§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
§ 3 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 4 Svar på interpellation 2016/17:576 om rikt- och gränsvärden för radon i Sverige	2
Anf. 1 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	2
Anf. 2 ROGER HEDLUND (SD)	3
Anf. 3 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	4
Ajournering.....	4
Återupptaget sammanträde	4
§ 5 Svar på interpellation 2016/17:580 om rekrytering av internationell kompetens	4
Anf. 4 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	4
Anf. 5 SOFIA FÖLSTER (M).....	5
Anf. 6 LARS HJÄLMERED (M).....	6
Anf. 7 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S).....	7
Anf. 8 SOFIA FÖLSTER (M).....	8
Anf. 9 LARS HJÄLMERED (M).....	9
Anf. 10 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	10
Anf. 11 SOFIA FÖLSTER (M).....	11
Anf. 12 Statsrådet HELÉNE FRITZON (S)	11
Ajournering.....	12
Återupptaget sammanträde	12
§ 6 Frågestund.....	12
Anf. 13 ANDRE VICE TALMANNEN.....	12
<i>En ny postlag</i>	<i>13</i>
Anf. 14 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	13
Anf. 15 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	13
Anf. 16 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	13
Anf. 17 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	13
<i>Läget för den svenska tillverkningsindustrin</i>	<i>14</i>
Anf. 18 PER-ARNE HÅKANSSON (S)	14
Anf. 19 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	14
Anf. 20 PER-ARNE HÅKANSSON (S)	14
Anf. 21 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	15
<i>En hållbar konsumtion.....</i>	<i>15</i>
Anf. 22 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP).....	15
Anf. 23 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	15
Anf. 24 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP).....	16
Anf. 25 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	16
<i>Familjehemsplacering av ensamkommande barn.....</i>	<i>16</i>
Anf. 26 CHRISTINA ÖRNEBJÄR (L)	16
Anf. 27 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	16

Anf. 28 CHRISTINA ÖRNEBJÄR (L).....	17
Anf. 29 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	17
<i>Nedtrappning av räntebelåningen för bolån</i>	17
Anf. 30 JAKOB FORSSMED (KD)	17
Anf. 31 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	18
Anf. 32 JAKOB FORSSMED (KD)	18
Anf. 33 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	18
<i>Erkännande av de irakiska kurdernas självständighet</i>	18
Anf. 34 MARKUS WIECHEL (SD).....	18
Anf. 35 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	19
Anf. 36 MARKUS WIECHEL (SD).....	19
Anf. 37 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	19
<i>Andrahandsuthyrningens konsekvenser för bostadsbristen</i>	20
Anf. 38 NOOSHI DADGOSTAR (V)	20
Anf. 39 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	20
Anf. 40 NOOSHI DADGOSTAR (V)	20
Anf. 41 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	20
<i>Avskaffande av tillståndsplikt för LAN-spel</i>	21
Anf. 42 ISABELLA HÖKMARK (M).....	21
Anf. 43 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	21
Anf. 44 ISABELLA HÖKMARK (M).....	21
Anf. 45 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	21
<i>Nordeas flytt och Sveriges finansiella attraktionskraft</i>	22
Anf. 46 ROLAND UTBULT (KD).....	22
Anf. 47 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	22
Anf. 48 ROLAND UTBULT (KD).....	22
Anf. 49 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	22
<i>Telias konkurrensmetoder</i>	23
Anf. 50 BORIANA ÅBERG (M).....	23
Anf. 51 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	23
Anf. 52 BORIANA ÅBERG (M).....	23
Anf. 53 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	23
<i>Socialdemokraternas vallöfte om mindre skolklasser</i>	24
Anf. 54 STEFAN JAKOBSSON (SD).....	24
Anf. 55 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	24
Anf. 56 STEFAN JAKOBSSON (SD).....	24
Anf. 57 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	25
<i>Ekonomiskt stöd för radonsanering</i>	25
Anf. 58 LARS ERIKSSON (S).....	25
Anf. 59 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	25
Anf. 60 LARS ERIKSSON (S).....	26

Anf. 61 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	26
<i>Företagsklimatet i Sverige</i>	26
Anf. 62 JÖRGEN WARBORN (M)	26
Anf. 63 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	26
Anf. 64 JÖRGEN WARBORN (M)	27
Anf. 65 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	27
<i>Åtgärder för att minska digitaliseringsklyftan</i>	27
Anf. 66 ERIK OTTOSON (M)	27
Anf. 67 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	27
Anf. 68 ERIK OTTOSON (M)	28
Anf. 69 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	28
<i>Anslagen till Tullverket</i>	28
Anf. 70 OLLE FELTEN (SD)	28
Anf. 71 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	28
Anf. 72 OLLE FELTEN (SD)	29
Anf. 73 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	29
<i>Utlökalisering av statliga jobb till Skaraborg</i>	29
Anf. 74 MONICA GREEN (S)	29
Anf. 75 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	29
Anf. 76 MONICA GREEN (S)	30
Anf. 77 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	30
<i>Regeringens kollektivavtalsutredning och konflikten i Göteborgs hamn</i>	30
Anf. 78 LARS HJÄLMERED (M)	30
Anf. 79 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	30
Anf. 80 LARS HJÄLMERED (M)	31
Anf. 81 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	31
<i>Oetisk reklam riktad till studenter</i>	31
Anf. 82 HILLEVI LARSSON (S)	31
Anf. 83 Statsrådet PER BOLUND (MP)	32
Anf. 84 HILLEVI LARSSON (S)	32
Anf. 85 Statsrådet PER BOLUND (MP)	32
<i>Jobben i industrisektorn</i>	32
Anf. 86 JAMAL EL-HAJ (S)	32
Anf. 87 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	33
Anf. 88 JAMAL EL-HAJ (S)	33
Anf. 89 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	33
<i>Bahaiernas situation i Iran</i>	33
Anf. 90 ANDERS ÖSTERBERG (S)	33
Anf. 91 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	34
Anf. 92 ANDERS ÖSTERBERG (S)	34

<i>Servicekontor i storstädernas förorter</i>	34
Anf. 93 INGELA NYLUND WATZ (S).....	34
Anf. 94 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	35
Anf. 95 INGELA NYLUND WATZ (S).....	35
Anf. 96 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	35
<i>Åtgärder för att motverka antidemokratiska rörelser</i>	35
Anf. 97 TERES LINDBERG (S)	35
Anf. 98 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	36
Anf. 99 TERES LINDBERG (S)	36
Anf. 100 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S).....	36
<i>Kommunernas tillämpning av bosättningslagen</i>	37
Anf. 101 KERSTIN NILSSON (S)	37
Anf. 102 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	37
Anf. 103 KERSTIN NILSSON (S)	37
Anf. 104 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	37
§ 7 Bordläggning	38
§ 8 Anmälan om interpellationer	39
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar	39
§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor	39
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.15.	40